

Handläggare
Charlotte Sundvall
Telefon: 0850818070

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2024-12-18

Verksamhetsplan 2025 för Farsta stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget för 2025 samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende driftmedel för biologisk mångfald om 1,2 miljoner kronor.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende driftmedel för högtider och evenemangsdagar om 1,1 miljoner kronor.
4. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende driftmedel för höjd hyra parklekar om 0,3 miljoner kronor.
5. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende driftmedel för lokalt arbete för demokrati och mänskliga rättigheter om 1,4 miljoner kronor.
6. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende driftmedel för lokala åtgärdsprogram, vatten om 0,4 miljoner kronor
7. Nämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för klimatinvesteringar om 10,1 miljoner kronor.
8. Nämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för trygghetsinvesteringar om 1,2 miljoner kronor.
9. Nämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för biologisk mångfald om 0,7 miljoner kronor.

Farsta stadsdelsnämnd

Storforsplan 36

0850818070
0850818000
charlotte.sundvall@stockholm.se

start.stockholm

10. Nämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för naturreservat om 0,4 miljoner kronor.
11. Nämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för Stockholm vid vatten om 0,9 miljoner kronor.
12. Nämnden ansöker om budgetjustering för investeringsmedel för trädplantering om 0,7 miljoner kronor.
13. Nämnden godkänner omslutningsförändringar om 183,6 miljoner kronor.
14. Nämnden ansöker om 410 000 kronor för kompetensutvecklingsmedel för utbildning i fördjupad och utökad språkförståelse inom äldreomsorgen enligt bilaga 8
15. Nämnden ansöker om 179 000 kronor för kompetensutveckling för kunskaps lyft angående psykisk ohälsa bland unga i kriminalitet enligt bilaga 9.
16. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till att höja lokalschablonen för Farsta dagliga verksamhet år 2025 till 178 kronor per dag vid heltids närvaro och till 144 kronor per dag vid deltid närvaro.
17. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter enligt ärendet med bilaga 1.
18. Nämnden beslutar att Västboda fritidsgård stängs från och med 1 januari 2025 samt att förvaltningen får i uppdrag att istället utöka öppettiderna på andra, mer välbesökta, fritidsgårdar

Sammanfattning

Verksamhetsplan och budget för 2025 för Farsta stadsdelsnämnd har utformats med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål, riktlinjer, uppdrag och ekonomiska ramar som fastställs i stadens budget för 2025. Stadsdelsnämnden har i sin planering konkretiserat kommunfullmäktiges mål genom att formulera nämndmål, indikatorer och aktiviteter som väntas bidra till att målen uppnås.

Bakgrund

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en egen budget/verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige har fastställt. I budgeten beslutar kommunfullmäktige om inriktningsmål, mål för verksamhetsområdena samt indikatorer och aktiviteter som tillsammans mäter måluppfyllelse. Nämnderna och bolagsstyrelserna konkretiserar kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena genom egna mål i verksamhetsplanen.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av stabsenheten tillsammans med förvaltningsledning i samråd med chefer och nyckelpersoner inom respektive avdelning.

Fredrik Karlsson

Tillförordnad stadsdelsdirektör

Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

Bilaga 1 Sdn 18 VP 2025

Bilaga 2: Plan för upphandling 2025-2027

Bilaga 3a: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - drift

Bilaga 3b: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål - investeringar

Bilaga 4 System for intern kontroll 2025

Bilaga 5 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 6 Kompetensförsörjningsplan 2025-2027

Bilaga 7 Samverkansöverenskommelse Farsta

Bilaga 8: Ansökan KUS 2025 Fördjupad och utökad språkförmåga inom äldreomsorgen

Bilaga 9: Ansökan KUS 2025 Kunskapslyft angående psykisk ohälsa bland unga i kriminalitet

Innehållsförteckning

Inledning	6
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	31
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	42
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	45
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	51
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	53

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	57
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	61
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	67
Redovisning av ekonomi.....	72
Nämndens ekonomiska förutsättningar	72
Investeringar	77
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	78
Resultatenheter	78
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	79
Budgetjusteringar.....	79
Omslutningsförändringar	80
Medel för lokaländamål.....	81
Övriga ekonomiska redovisningar.....	81
Systematiskt kvalitetsarbete.....	81
Övrigt	83

Inledning

Verksamhetsplanen anger inriktningen för Farsta stadsdelsnämnds verksamhet under 2025. Den utgår från kommunfullmäktiges budget med dess tre övergripande inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder rättvis klimatomställning
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Dessa mål har konkretiserats till 16 mer avgränsade mål för nämndens olika verksamhetsområden. Stadsdelsnämnden ska i sin planering ytterligare konkretisera kommunfullmäktiges mål genom att ta fram nämndmål som är specifika och mätbara. I samband med verksamhetsplanen 2025 så har mål 3.5 delats upp i två, vilket innebär att ett nämndmål tillkommit jämfört med tidigare år. Syftet med förändringen är att tydliggöra målen för verksamheten. Utifrån verksamhetsplanen tar varje enhet fram enhetsspecifika mål och arbetssätt som ytterligare konkretiserar hur varje enskild verksamhet ska arbeta för att kommunfullmäktiges och nämndens mål ska nås.

Stadsdelsnämnden och råd

Stadsdelsnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i stadsdelsnämnden. Farsta stadsdelsnämnd leds av ordförande (V) och 1:e vice ordförande (M) samt 2:e vice ordförande (S). Stadsdelsnämnden fattar beslut om mål och inriktning för de verksamhetsområden som kommunfullmäktige delegerat till nämnden.

Ett pensionärsråd och ett råd för funktionshinderfrågor är knutna till stadsdelsnämnden. Rådet för funktionshinderfrågor är gemensamt med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck stadsdelsnämnder. Under 2025 är Farsta stadsdelsnämnd ansvarig för att samordna rådets möten. Nämnden har även två rådgivande organ, en hållbarhetsberedning för frågor om miljö och klimat, stadsmiljö, näringsliv, kultur, föreningsliv, demokrati och jämlikhet samt en trygghetsberedning för frågor om brottsförebyggande arbete och trygghet. Beredningarna består av sju ledamöter vardera och de utses av stadsdelsnämnden bland nämndens ledamöter och ersättare. Hållbarhets- och trygghetsberedningen ska sammankalla ledamöter och sakkunniga för att följa upp och diskutera pågående och planerade åtgärder, tendenser och trender samt nya problem och behov samt bidra med underlag för nämndens ställningstaganden i dessa frågor. Under året ska förutsättningarna för ett lokalt ungdomsråd tydliggöras.

Stadsdelsnämndens ansvarsområde

Stadsdelsnämndernas ansvar omfattar bland annat kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, kultur och fritid för barn och unga, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder, konsumentvägledning och stadsmiljö. Nytt för i år är att stadsdelsnämnderna även får ansvar för lokal områdesutveckling.

Ekonomiska förutsättningar

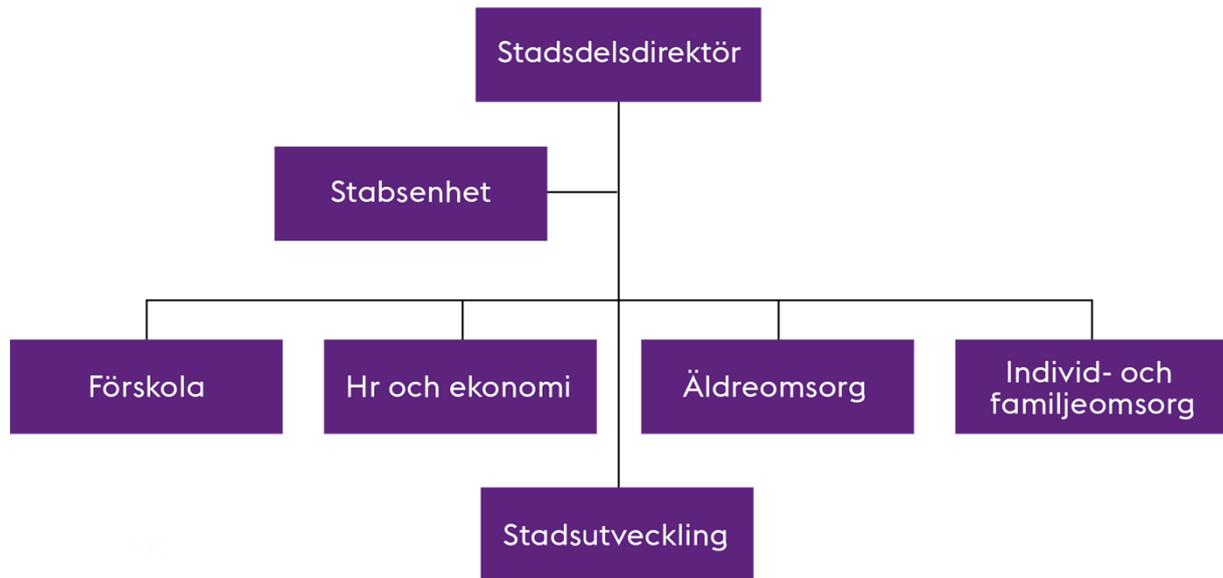
Stadsdelsnämnden har tilldelats en nettobudget för år 2025 om 2 031,2 miljoner kronor. I jämförelse med tilldelad budgetram för 2024 ökar driftsbudgeten med 60,9 miljoner kronor.

Verksamhetsmässiga förutsättningar

Stadsdelsnämnden har under året ett flertal större förändrings- och utvecklingsprocesser att förhålla sig till och som påverkar nämndens prioriteringar. Det gäller framför allt övergången till en ny socialtjänstlag som träder i kraft den 1 juli 2025 med en tydlig förflyttning mot förebyggande insatser men också omställningen till god och nära vård. Därutöver ska stadens nya chefsriktlinje implementeras vid årsskiftet. En förändring som på sikt kommer innebära bättre organisatoriska förutsättningar för ett mer närvarande och tydligt ledarskap men som på kort sikt kommer innebära visst omställningsarbete inom organisationen. I och med stadens budget 2025 så får stadsdelarna ett utökat ansvar för lokal områdesutveckling och arbetet med fokusområdena tydliggörs jämfört med tidigare. För nämndens del innebär det ett utökat uppdrag att samverka internt men även med stadens facknämnder och bolag för att genomföra ett analysarbete av lokal områdesutveckling så att prioriteringar och insatser styrs dit behoven är som störst.

Förvaltningsorganisation

Stadsdelsdirektören har det övergripande ansvaret för all verksamhet, svarar inför stadsdelsnämnden och leder förvaltningen tillsammans med avdelningscheferna, som vardera ansvarar för respektive verksamhetsområde. Förvaltningens organisation består av avdelningarna: Förskola, Äldreomsorg, Stadsutveckling, Individ- och familjeomsorg, samt HR och Ekonomi. Övergripande stödfunktioner inom staben ligger samlat i direkt under stadsdelsdirektören. Utifrån stadens nya *Riktlinje för chefsstruktur och chefsnivåer i Stockholms stad* kommer en ny organisation att träda i kraft från och med den 1 januari 2025. Syftet med omorganisationen är att skapa rimligare chefsuppdrag samt en större närhet mellan medarbetare och chef. Omorganisationen påverkar inte förvaltningsledningens sammansättning eller avdelningarnas ansvar. Däremot sker större förändringar på enhetsnivå inom avdelningarna äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt förskola. Områdeschefer införs i dessa verksamheter i syfte att ge avdelningscheferna rimliga förutsättningar i sitt uppdrag genom att inte ha för många direktrapporterande chefer samt i syfte att motverka stuprör mellan enheter.

Nämndens planerade verksamhet under 2025

Nedan är en kort redovisning av nämndens arbete med *Direktiv till samtliga nämnder och bolag*

Långsiktigt hållbar ekonomi och goda förutsättningar för välfärd

En stark och hållbar ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd. Verksamheterna följs upp och anpassas kontinuerligt för att rymmas inom fastställd budgetram så att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna. Nämnden ska säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande. Nämnden har tagit fram en kompetensförsörjningsplan och medarbetare som saknar formell yrkeskompetens ska erbjudas möjlighet till vidareutbildning till undersköterska, barnskötare och yrkestitulatur inom LSS. Arbetet med att minska andelen timavlönade, visstidsanställda och deltidsanställda ska fortsätta.

Extern finansiering ska sökas för ett antal olika projekt, till exempel välfärdsteknik inom LSS samt och ESF-medel finansierar ett kompetenslyft inom äldreomsorgen. Bemanningsteam finns inom förskolan och ett liknande arbetssätt ska under året införas inom nämndens LSS-verksamheter. Arbetet med att implementera nämndens handlingsplan för att motverka välfärdsbrott ska fortsätta under året. En ökad samverkan och kunskap kring upphandling, inköp och avtal, inklusive avtalsuppföljning, planeras som en del i arbetet med att motverka välfärdsbrott och stärka nämndens rådighet. Nämnden ska också utveckla och förbättra arbetet med att kravställa sociala och miljömässiga villkor i samband med upphandling i de fall där det är möjligt. Detta med särskilt fokus på inköp och konsumtion.

Arbetet med informationssäkerhet fortgår i enlighet med lokal tillämpningsanvisning och den beslutade förvaltningsorganisationen för omhändertagandet av it-stöd. Förberedelser för att implementera NIS2-fortgår och möjligheterna till att använda AI i nämndens verksamheter utredas. Digitalisering sker utifrån kärnverksamheternas behov med fokus på bland annat

välståndsteknik och digitalisering kopplat till införandet av den nya socialtjänstlagen. Innovationsarbetet ska ske i enlighet med Farstas innovationsstrategi.

Läs mer under mål 2.1, 2.2, 3.1, 3.4 och 3.5

En levande och hållbar stad

Farsta ska präglas av nytänkande när det kommer till miljö- och klimatåtgärder. En miljö- och klimatsamordnare har anställts på heltid med fokus på att utveckla och stärka verksamheternas miljö- och klimatarbete. Genom sitt arbete ska nämnden bidra till målet om att Stockholm ska vara klimatpositivt till år 2030 med halverat konsumtionsutsläpp. Krav i samband med inköp, minskat matsvinn, minskad plastanvändning, ökad cirkularitet, effektiv energianvändning är några insatser som planeras i nämndens verksamheter. Nämnden söker medel för att ha betesdjur även under 2025 i syfte att stärka den biologiska mångfalden och avser även utveckla arbetet med gemensamma odlingar, trädplaneringar och biotopskyddsområden.

Nämnden ska bidra med det lokala perspektivet i stadsutvecklingen och nämnden ska under året stärka arbetet med socialt värdeskapande analyser kopplat till den lokala områdesutvecklingen. Minskad segregation och blandad bebyggelse, där avstånden mellan vardagens målpunkter håller gång- och cykelavstånd ska eftersträvas. Förutsättningar för kultur och idrott är viktiga och nämnden ska tillhandahålla ett brett kultur-, idrotts- och friluftsliv där det erbjuds något för alla nämndens målgrupper. Tillsammans med det lokala civilsamhället vill nämnden ge föreningarna möjlighet att söka medel för att genomföra lokala evenemang i samband med olika högtider.

Det vråkningsförebyggande arbetet ska fortgå med särskilt fokus på barnfamiljer och äldre. Nämnden ska stötta det lokala näringslivet att etablera sig Farsta.

Läs mer under mål 1.1, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 och 3.6

En trygg och säker stad som håller samman

Nämnden ska, i enlighet med intentioner i stadens budget och nämndens trygghetsberedning, arbeta för att öka tryggheten lokalt i Farsta.

Insatser ska vidtas för att minska ojämlikheten i enlighet med ambitionerna i Agenda 2030. Det förebyggande arbetet är centralt och samarbetet mellan förskolan, socialtjänsten, fritidsverksamheterna, regionen och Polisen är prioriterade. De förebyggande sociala insatser är baserade på vetenskap och beprövad erfarenhet, inte minst de som riktar sig mot unga i riskmiljöer. Platssamverkan ska fortsätta och utvecklas vid behov. Förskolorna säkerställer alla barns rätt till en jämlik utbildning. I arbetet med att minska psykisk ohälsa hos HBTQI+ ungdomar 11-18 år arbetar nämnden med Spectra HBTQI-häng. Nämnden har även i år höga ambitioner såväl vad gäller feriearbetare som praktikplatser.

Arbetet med en sammanhållen stad och Fokus Farsta har hög prioritet och en del av en tjänst avsätts för att samordna och hålla ihop det lokala analysarbetet, såväl internt som gentemot stadsledningskontoret, facknämnderna, de kommunala bolagen och lokalsamhället.

En lokal lägesbild har tagits fram i samarbete med den lokala polisen och ska ligga till grund

för de kommande årens arbete. Risk- och sårbarhetsanalysarbetet riktar under året in sig på att uppdatera och öva kontinuitetsplaner.

Förskolan och fritidsverksamheten är två viktiga förebyggande insatser. Nämnden ska arbeta för en hög inskrivningsgrad i förskolan och barn ska få stöd utifrån sina behov. Under året ska förskolorna ta fram en gemensam rutin för hur de följer upp barns närvaro i förskolan i syfte att främja en kontinuerlig närvaro. Fritidsverksamheten ska arbeta för ett brett utbud för alla målgrupper. Nämnden ska erbjuda avgiftsfria lovaktiviteter och arbetet med fritidslotsar som lotsar barn och unga till fritidsaktiviteter ska utvecklas. Genom nya regler för lokalupplåtelse ska nämnden under året förstärka möjligheten för föreningar att använda nämndens lokaler.

Barnrättsarbetet ska utvecklas ytterligare och ett metodstöd för att genomföra barnkonsekvensanalyser och analyser av påverkan på andra mänskliga rättigheter inom nämndens övergripande beslut ska implementeras under året. Arbetet med mänskliga rättigheter ska stärkas i enlighet med stadens nya program och handlingsplaner.

Flera verksamheter som ännu inte genomfört HBTQI-utbildningar ska göra det under 2025 och en inventering av medarbetarnas behov av kompetensutveckling kopplat till MR-programmets fokusområden ska genomföras i syfte att få ett underlag för att prioritera kunskapshöjande insatser. Alla chefer i Farsta ska under året erbjudas kunskapshöjande insatser om arbetet med mänskliga rättigheter med fokus på implementering i den egna verksamheten.

Medborgardialogen ska utvecklas och medborgarbudget ska genomföras inom alla förvaltningens avdelningar.

Läs mer under mål 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 3.5, 3.6 och 3.7

Stadsdelsnämndens prioriteringar för 2025 års budget och verksamhetsplan

För att uppnå kommunfullmäktiges och stadsdelsnämndens mål kommer följande områden att särskilt prioriteras under verksamhetsåret 2025. Under respektive mål i verksamhetsplanen beskrivs och konkretiseras nämndens planerade arbete för dessa områden.

Kultur, fritid, stadsutveckling

- Utöka öppettiderna på den/de fritidsgårdar i stadsdelen som har störst behov genom att etablera ett öppethållande och ett schema som är resurseffektivt.
- Få till fler kvalitativa ledarledda aktiviteter inom fritiden.
- Öka besökarnas delaktighet i planering och genomförande av fritidens aktiviteter.
- Fortsätta arbetet med avgiftsfria lovaktiviteter och utveckla det redan rika utbudet.
- Utveckla och fördjupa arbetet med att anordna och stödja evenemang som syftar till att öka gemenskap och kollektiv förmåga bland medborgare i lokalområdet.
- Fortsätta stötta och samverka med föreningslivet i Farsta.
- Tillsammans med stadens facknämnder och bolag samt lokalsamhället i Farsta genomföra en analys av behov av lokal områdesutveckling (sammanhållen stad).

Trygghet och prevention

- Genomföra trygghetsinvesteringar under förutsättningar att medel beviljas.

- Utvärdering av trygghetsvärdarnas arbete.
- Genomföra en översyn av trygghetsarbetets strukturer inom ramen för samverkansöverenskommelsen.
- Uppföljning och utvärdering av arbetet med platssamverkan i syfte att precisera platser och problem tydligare inför kommande års arbete.

Parker, naturområden, klimat och miljö

- Förberedelsearbete inför nämndens övertagande av parkdrift i egen regi år 2026.
- Utveckla arbetet med att minska klimatpåverkan från upphandling och inköp.
- Anlägga Hästhagsparken.
- Arbetet med drift och investeringsprojekt kopplat till biologisk mångfald och klimatinvesteringar under förutsättningar att medel beviljas..

Förskolan

- Rätten att leka och lära ska leda till förändrat kunnande hos barnen bland annat genom engagerade pedagoger och inspirerande miljöer.
- Öka barns välbefinnande genom att arbeta hälsofrämjande med hållbar utveckling och mot en hälsosam livsstil.
- Ta fram gemensamma rutiner för att följa upp barns närvaro i förskolan och på det sättet främja en kontinuerlig närvaro.
- Erbjud en trygg och likvärdig miljö i förskolan som tillgodoser barns rätt att leka och lära tillsammans med andra barn utifrån sina förutsättningar.
- Aktivt arbeta för att synliggöra barnens utveckling och lärande på förskolan, öka vårdnadshavarnas möjlighet till delaktighet i verksamheten och ge dem stöd i sitt föräldraskap.

Äldreomsorgen

- Utveckla och stärka samverkansformer med Regionen utifrån arbetet med god och nära vård och omsorg.
- Fördjupa värdegrundsarbete med fokus på mänskliga rättigheter och alla individers okränkbara värde med bland annat kunskapshöjande insats inom HBTQI.
- Med ett personcentrerat förhållningssätt utveckla den verbala och skriftliga kommunikationen för att kvalitetssäkra vården och omsorgen om den äldre.
- Utifrån ett palliativt förhållningssätt synliggöra den enskilde äldres vilja och önskemål för att säkerställa värdighet och välbefinnande till livets slut.
- Kunskapshöjande insatser inom posttraumatiskt stressyndrom.
- Utbildning och kompletterande kurser för att uppnå kompetenskrav inom äldreomsorgen och möjliggöra ansökan om bevis skyddad yrkestitel för undersköterskor.
- Utveckla en hållbar struktur för en fortsatt språkutveckling på arbetsplatsen.

Individ- och familjeomsorg, inklusive stöd till personer med funktionsnedsättning

- Omställningsarbete inför ny socialtjänstlag.

- Intensifierat arbete genom utveckling av förebyggande insatser och samverkan för att stötta fler att lämna en kriminell livsstil.
- Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetsituation för socialtjänsten.
- *Bryt upp- sammanhållet stöd till våldsutsatta* utvecklas och implementeras.
- Utveckla arbetet med föräldraskapsstödsprogram.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämndens mål, planerade aktiviteter och förväntade resultat bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden* genom att skapa förutsättningar för en rik och meningsfull fritid för barn och unga i Farsta stadsdelsområde. Under året förstärks nämndens budget för fritidsverksamheten vilket skapar bättre förutsättningar för att nå en budget i balans samt för att skapa en mer robust verksamhet. Nämnden ska verka för att fler barn och unga som önskar ska kunna delta i fritidsaktiviteter. Nämnden fortsätter därför att erbjuda avgiftsfria lovverksamheter, fritidsbibliotek, öppna mötesplatser för barn, unga och föräldrar. Pilotprojektet med fritidslots vidareutvecklas under året samtidigt som öppna förskolan Tilliten för barn 0-6 år med funktionsnedsättning ska utveckla arbetet med att nå fler besökare. Fler ledarledda fritidsaktiviteter ska arrangeras och besökarnas delaktighet ska stärkas i planering och genomförande av fritidens aktiviteter.

Inom förskolan ska arbetet med barns välbefinnande genom hälsofrämjande arbete utvecklas och flerspråkighetsarbetet fördjupas. Dialogen med vårdnadshavare ska utvecklas samtidigt som alla barns rätt till en likvärdig utbildning säkras genom att bland annat säkerställa att specialpedagoger finns tillgängliga inom alla nämndens förskoleområden.

En ny socialtjänstlag med fokus på förebyggande insatser, tillgänglighet och kunskapsbaserade insatser utan biståndsbeslut kommer att implementeras under perioden. Utifrån det kommer socialtjänsten fokusera på att utveckla det förebyggande arbetet för att förbättra tillgängligheten och möjligheten till tidiga insatser genom samverkan med skolan, förskolan, fritiden, polisen och Region Stockholm. Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd ska minska, vräkningar förebyggas samtidigt som barns delaktighet och inflytande i socialtjänsten ska ökas. Simhallskortet ska fortsätta att erbjudas till alla nämndens brukare på LSS-boenden och dialogen med brukare ska fortsätta och utvecklas.

Nämnden ska bidra till att Stockholm är en äldrevänlig stad som möjliggör för den äldre befolkningen att leva ett aktivt och hälsosamt liv. Arbetet med God och nära vård ska implementeras och värdegrundsarbetet ska vara utgångspunkt för verksamheten. Arbetet med ombud inom olika områden ska fortsätta. I nämndens vård- och omsorgsboenden finns ett varierat utbud av sociala och kulturella aktiviteter. Arbetet med att utveckla måltidsmiljön på vård- och omsorgsboenden fortsätter. Alla boende ska erbjudas utevistelser dagligen och fler vårddjur ska finnas tillgängliga. Inom hemtjänsten ska ramtid införas fullt ut och nämnden ska anordna informationsträffar om skydd vid värmeböljor.

Nämnden ska bidra till närvaron av kultur i det offentliga rummet. I samverkan med andra

nämnder, aktörer och civilsamhället ska kulturprogram och evenemang genomföras i parker och på torg. Om kommunstyrelsen beviljar ansökan om budgetjusteringar avser nämnden att utöka det ordinarie föreningsstödet i syfte att låta föreningar söka medel för att genomföra olika typer av lokalt viktiga evenemang, till exempel midsommar, nationaldagen eller Eid. Under 2025 förstärks möjligheten att upplåta nämndens lokaler till föreningar genom nya uppdaterade regler för lokalupplåtelse.

Alla boende, barn, besökare och brukare inom nämndens verksamheter ska få ta del av professionell kultur och eget skapande. Nämndens väl inarbetade samverkan med lokalt föreningsliv, idrottsförvaltningen och de allmännyttiga bostadsbolagen ska även fortsättningsvis erbjuda exempelvis Sportscamp, Full Fart Farsta, lördagsfotboll för unga och spontanidrottsytor utomhus.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Utöka öppettiderna på den/de fritidsgårdar i stadsdelen som har störst behov genom att etablera ett öppethållande och ett schema som är resurseffektivt
- Få till fler kvalitativa ledarledda aktiviteter inom fritiden
- Öka besökarnas delaktighet i planering och genomförande av fritidens aktiviteter
- Fortsätta arbetet med avgiftsfria lovaktiviteter och utveckla det redan rika utbudet

Öppna mötesplatser för barn, föräldrar och unga

Under 2025 förstärks nämndens budget för fritidsverksamheten. Det skapar bättre förutsättningar för att nå en budget i balans samt för att skapa en mer robust verksamhet som inte är lika sårbar vid personalfrånvaro.

Nämnden fattade under hösten 2024 beslut om att Fagerlids parklek ska återöppnas och har gett förvaltningen i uppdrag att beställa ny parkleksbyggnad hos fastighetsnämnden. Den nya byggnaden väntas stå klar i början av 2027.

Den 1 januari 2025 avvecklas Västboda fritidsgård och istället förstärks och öppnas upp andra, mer välbesökta, fritidsgårdar upp fler kvällar i veckan. Västboda är den av nämndens fritidsverksamheter som under en längre tid har lockat lägst antal besökare. Det är därmed den verksamhet som är dyrast i drift räknat per besökare. Under 2024 har i snitt knappt fem ungdomar besökt verksamheten per öppen kväll.

Stadsdels- och utbildningsnämndens pilotprojekt med fritidslotsar ska vidareutvecklas under 2025. Syftet med projektet är att stödja och lotsa barn till meningsfulla aktiviteter på deras fritid. Under året kommer samverkan med Farsta föreningsråd, och dess och medlemsföreningar, konkretiseras genom att projektdeltagarna ges möjlighet att delta i föreningars aktiviteter till en reducerad kostnad.

Arbetet med att öka deltagarna i pilotverksamheten öppna förskolan Tilliten, för barn 0- 6 år med funktionsnedsättning eller sjukdom, fortsätter under året. Nämnden fortsätter också arbetet med föräldraskapsstöd för nyanlända föräldradiga i syfte att bland annat öka

integration och språkutveckling.

Kolloverksamhet

Stadens sommarkollo ger barn i årskurs ett till nio möjligheter till en stimulerande och trygg sommarvistelse. Barn med funktionsnedsättning ges möjlighet att delta i den ordinarie kolloverksamheten där det är möjligt utifrån barnets egna förutsättningar. Stadens arrangerar även LSS-kollo, prova-på-kollo och helgkollo. Nämnden erbjuder barn i stadsdelsområdet kollo utifrån anvisat antal platser. Förtur ges till barn med sociala eller medicinska behov och till barn som inte tidigare besökt kollo.

Mötesplatser ute

Farstas park- och naturområden, badplatser och lekparker är viktiga för barn och unga. Dessa miljöer ska fungera som mötesplatser, locka till rörelse samt erbjuda friluftsliv och naturupplevelser. Nämnden ska 2025 rusta upp lekplatsen Persbergsbacken samt lekytan vid Forsängen. Detta i enlighet med den plan för upprustning av stadsdelsområdets lekparker som nämnden beslutade om 2023. Därutöver kommer också en upprustning av linbana och småbarnslek i Odlarängen genomföras.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta verksamhetsområde bidrar nämnden till de globala målen om god utbildning (mål 4), jämställdhet (mål 5), minskad ojämlikhet (mål 10) och fredliga och inkluderande samhällen (mål 16).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till fritidsaktiviteter	73 %	69 %	År
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2 %	2,7 %	Tertial
 Andelen nöjda besökare på stadens fritidsgårdar	95 %	90 %	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År
 Antalet besök på stadens fritidsgårdar	19 000	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.1.1 I Farsta har barn och unga en jämlik, trygg uppväxt och en rik fritid

Beskrivning

En meningsfull fritid utgör en skyddsfaktor i många barn och ungas liv och bidrar på så sätt till en tryggare uppväxt. Nämndens fritidsverksamhet ska utjämna livsvillkor och föra samman barn och unga med olika bakgrund. Fritidsverksamheten ska därutöver stimulera och ta tillvara barns och ungas kreativitet och delaktighet.

Nämnden har idag en väl utbyggd öppen fritidsverksamhet för barn, unga och deras familjer

på tio olika platser som finns utspridda i stadsdelsnämndsområdet. Det är fem fritidsgårdar, sju parklekar och sex öppna förskolor. Därtill möjliggör nämnden för ett antal ytterligare öppna fritidsverksamheter genom samarbete med civilsamhället. Arbetet med fritidsgårdar och parklekar utgår från Stockholms stads strategier för fritidsgårdar samt för parklekar.

Nämnden samarbetar även med idrottsnämnden, kulturnämnden och det lokala föreningslivet för att skapa ett rikt utbud av avgiftsfria aktiviteter och dagkollon under skolloven. Förutom ordinarie föreningsbidrag avsätter nämnden särskilda medel som bidrag till föreningar som vill skapa lovaktiviteter för Farstas flickor och pojkar.

Nämnden har en fortsatt nollvision rörande vräkningar som berör barn och att andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd ska minska.

Förväntat resultat

- Andelen barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar
- Inga barnfamiljer blir vräkta
- Antalet unga som besöker nämndens fritidsgårdar ökar
- Ledarledda aktiviteter erbjuds vid nämndens fritidsgårdar vid minst två av tre öppna kvällar.
- Ledarledda aktiviteter erbjuds vid nämndens parklekar vid minst två av tre eftermiddagar.
- Andelen besökare som är nöjda med nämndens fritidsgårdar är mer än 90 procent
- Andelen besökare som är nöjda med nämndens parklekar är mer än 90 procent
- Andelen besökare som är nöjda med nämndens öppna förskolor är mer än 90 procent
- Antal barn och unga som deltar i nämndens avgiftsfria lovaktiviteter är fler än 15 000
- Andelen deltagande barn från Farsta strand och Fagersjö inom kolloverksamheten ökar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel dagar med ledarledda aktiviteter vid nämndens parklekar	70 %		Tertial
Andel kvällar med ledarledda aktiviteter vid nämndens fritidsgårdar	70 %		Tertial
♀ Andelen barn från Farsta strand och Fagersjö som deltar i kollo	10 %		År
Andelen nöjda besökare på stadens parklekar	95 %		År
Andelen nöjda besökare på stadens öppna förskolor	99 %		År
♀ Antal barn och unga som deltar i nämndens avgiftsfria lovaktiviteter	15 000		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska under året utreda hur deltagandet i Farsta Sportscomp bland barn som har en inaktiv fritid kan ökas	2025-01-01	2025-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden tar initiativ till en fördjupad samverkan med utbildningsnämnden för att undersöka hur tillgången till fritidsaktiviteter för barn i mellanstadieåldern efter skoltid kan förbättras samt vad som kan göras för att underlätta för barnen att hitta till dessa aktiviteter	2025-01-01	2025-12-31
Utreda möjligheter till att utöka fritidsbibliotek genom samverkan med idrottsförvaltningen	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Rätten att leka och lära ska leda till förändrat kunnande hos barnen bland annat genom engagerade pedagoger och inspirerande miljöer.
- Öka barns välbefinnande genom att arbeta hälsofrämjande med hållbar utveckling och mot en hälsosam livsstil.
- Ta fram gemensamma rutiner för att följa upp barns närvaro i förskolan och på det sättet främja en kontinuerlig närvaro.
- Erbjuder en trygg och likvärdig miljö i förskolan som tillgodoser barns rätt att leka och lära tillsammans med andra barn utifrån sina förutsättningar.
- Aktivt arbeta för att synliggöra barnens utveckling och lärande på förskolan, öka vårdnadshavarnas möjlighet till delaktighet i verksamheten och ge dem stöd i sitt föräldraskap.

Barns rätt att leka och lära

Barns lek, utomhus och inomhus, ska främjas och utmanas genom inspirerande och tilltalande miljöer. Engagerade pedagoger i barngruppen har en viktig roll i leken och bidrar till att den utvecklas och blir inkluderande. Kompetensutveckling och dialog om lekens betydelse för språkutveckling och social interaktion prioriteras. Aktiv högläsning och lekresponsiv undervisning är arbetssätt som stärker barns förutsättningar att lära.

I Skolplattformen har vi möjlighet att följa barns förändrade kunnande, dokumentera barngruppens utvecklingsprocess och utvärdera temaarbetet på grupp- och individnivå. Barnens temaarbeten kopplas till de olika målområdena i läroplanen och resultat synliggörs och utvärderas. Under året påbörjas ett arbete med att utveckla barnens lärande och förändrade kunnande genom att alla förskoleområden deltar i forskningsprogrammet ”Förskolebarns förändrade kunnande”. Samtidigt fortsätter spridningen av kunskaper och erfarenheter som medverkande förskollärare och rektorer fått med sig från programmet Hållbar förskola som avslutades i december 2024. Förskolan fortsätter med det övergripande temat “Barns röster i ett hållbart Farsta” och arbetar efter Agenda 2030 och Barnkonventionen. Enheterna systematiserar arbetet genom aktiviteter och arbetssätt. Vårdnadshavarnas upplevelse av hur deras barn utvecklas och lär i förskolan mäts i förskoleundersökningen.

Barngruppernas storlek

Barns sociala interaktion och lärandet i grupp är centralt i förskolans undervisning. Det är

viktigt att förskollärarna har struktur i sin planering. Den ska möta varje barns förutsättningar och behov och det ska ske ett relationsskapande mellan barn som främjar lek och samspel. Undervisningsgrupper behöver vara anpassade och bygga på arbetslagets kunskap om varje barn. Anpassningar och särskilt stöd ges där det behövs. Under året ser förvaltningen över barngruppernas storlek och minskar på antal barn i grupper för att minska antal ordinarie relationer.

Undervisning och resultat

Undervisningen i förskolan baseras på barnens kunnande och förutsätter dokumentation och reflektion. Då förskolans barn inte har några uppnåendemål utvärderas verksamheten genom identifiering av progression i lärande, både på grupp- och individnivå. Förskolans formativa bedömning sammanställs i den kvalitativa bedömning som ligger till grund för arbetet mot läroplanens mål samt målformuleringar i verksamhetsplan för förskola.

Barns välbefinnande genom hälsofrämjande arbete

Förskolans utbildning ska präglas av framtidstro och ge barnen möjligheter att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till omgivande miljö, natur och samhälle.

Genom arbetet med Barns röster i ett hållbart Farsta ger vi barnen möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling. Arbetet har sin utgångspunkt i de tre dimensionerna – ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag som innebär att skapa likvärdiga förutsättningar för barnen oavsett ursprung och social tillhörighet. Förskolan kan bli en friskfaktor i barnens liv och göra skillnad för de barn som behöver det som mest.

Barns hälsa främjas av en väl avvägd balans mellan fysisk aktivitet och återhämtning, näringsriktiga måltider och social samvaro med andra barn. Genom deltagande i fysiska aktiviteter och vistelse i naturmiljöer kan barnen utveckla ett naturligt intresse för en hälsosam livsstil. För att främja barns psykiska hälsa och förebygga ohälsa deltar alla förskolor i arbetet genom en fortsättning på den riktade kompetensutvecklingsinsats som genomfördes under hösten 2024. Barnen behöver stärka sitt självledarskap och utveckla resiliens. Under året implementeras stadens beslutade *Program för Barnhälsa* i arbetet på förskolorna. Vårdnadshavarnas upplevelse av hur förskolan bidrar till barnens kunskap om hållbar utveckling mäts i förskoleundersökningen.

Rörelse och natur

Barnen på förskolan har daglig utevistelse där rörelselekar och tillgång till egen lek innehållande rörelse stimuleras. Förskolans rörelsestrategi revideras och följs upp samt utvecklas vidare mot regelbundna besök i närliggande grönområden, alla årstider. I Farsta stadsdelsområde har förskolorna nära till grönområden och vatten.

Barn mår bra av att tidigt få in vanor som stärker kroppen genom daglig rörelse och i skogsdungen utmanas kroppen ytterligare genom naturens egen variation. Barns deltagande i friluftsliv behöver uppmuntras och är ofta ett komplement till barnens familjeliv.

Språk och utveckling

Barnens språkutveckling och förmåga att kommunicera är grundläggande för utbildningen i

förskolan och ligger till grund för fortsatt lärande genom hela skolväsendet. Den handlingsplan för övergång till grundskolan som gäller beaktar särskilt barnens språkutveckling och samverkan för att skapa goda förutsättningar.

Språkutvecklande arbetssätt samt barns rätt till flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan ska vara en del av utbildningen. Flerspråkighetsarbetet har fördjupats och ligger till grund för förskolornas ordinarie utbildning. Arbetet utvecklas tillsammans med vårdnadshavare i samtal kring språkdomäner som genomförs varje år.

Aktiv högläsning och boksamtal är en metod för utveckling av svenska språket och till vår hjälp finns det digitala verktyget Polyglutt, läsning på olika språk. Förskoleområdena har i uppdrag att utveckla förskolebibliotek på alla förskolor och fördjupa samarbete med biblioteken.

En trygg och säker förskola

Forskning visar att förskolan fungerar som en viktig friskfaktor inför kommande skolgång genom att barn får tillgång till sin första skolform och deltar i utbildningen ihop med andra barn. Under året behöver vi öka inskrivningsgraden i de stadsdelar som har en lägre inskrivning.

Barns närvaro i förskolan stärker förutsättningarna för barnet att utvecklas och lära, och skapa relationer med andra barn i lek och lärande. Förskolan kommer att ta fram en gemensam rutin för hur vi följer barns närvaro i förskola och hur en kontinuerlig närvaro kan främjas.

Förskolans arbete med Säker förskola, barnskyddsronder och trygghetsvandringar fortsätter i syfte att skapa trygg och säker fysisk miljö. Barnen kommer att få delta i arbetet genom kommande års medborgarbudget där fokus är trygghet.

Förskolans uppdrag är att erbjuda en trygg och likvärdig miljö som tillgodoser barns rätt att leka och lära tillsammans med andra barn, och där alla barn får utbildning utifrån sina förutsättningar. Förskolans lärmiljöer behöver vara tydliga, tillåtande och tillgängliga för alla barn och under året kommer arbetet fortsätta med att utveckla lärmiljöer som främjar delaktighet och inkludering för samtliga barn, i alla delar av förskolans utbildning. Vårdnadshavarnas upplevelse av om deras barn känner sig tryggt på förskolan mäts i förskoleundersökningen.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling revideras i samband med enheternas verksamhetsplaner och syftar till att främja trygga miljöer samt förebygga riskerna för att barn diskrimineras och kränks. Gemensamma rutiner för att levandegöra arbetet stärks genom avdelning förskolas barnombuds nätverk.

Samverkan för barns bästa

Alla barn i förskolan har rätt till en likvärdig utbildning. Därför är det av stor vikt att tidigt identifiera barn i behov av särskilt stöd så att vi kan ge rätt stöd och göra anpassningar. Förskolans specialpedagoger har i uppdrag att bidra till arbetet inom förskolorna för att tidigt identifiera behov. Alla specialpedagoger inom avdelning förskola utgör tillsammans ett nätverk som kvalitetssäkrar arbetet med främjande och förebyggande insatser både på generell och på specifik nivå. Specialpedagog på avdelning förskola har uppdraget att arbeta för

främjande av barnhälsa och gör detta tillsammans med rektorer och specialpedagogerna på områdena.

Förskolans samarbete med socialtjänsten ska fördjupas för att kunna agera med tidiga sociala insatser där detta behövs samt stärka det egna arbetet på förskolan. Det främjande och förebyggande arbetet behöver utvecklas i syfte att skapa kanaler och stöd för familjer som har behov. Social oro och omsorgsbrist behöver uppmärksammas och barn ska få rätt stöd på förskolan. Ökad samverkan och fördjupat kunskapsutbyte ska säkra stöd till barn som upplever våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld. Kontakt med socialtjänsten ska ske vid minsta misstanke och anmälningar om oro ska göras av alla inom förskolan.

För att främja arbetet med att kunna ge tidiga insatser har en kompetensutveckling genomförts på bred nivå. Alla medarbetare har deltagit i Barnafrids utbildning ”Våga se, höra och göra”, med syfte att öka andelen orosanmälningar, så att barnen får växa upp fria från våld och omsorgsbrist.

Samverkan och stöd – förskola och hem

Förskolan ska arbeta aktivt för att i dialog med varje barn och dess vårdnadshavare synliggöra barnens utveckling och lärande på förskolan. Tillsammans med vårdnadshavare förs en dialog om förskolans verksamhet och mål men också om arbetssätt och metoder som används. Kommunikationen med vårdnadshavare sker företrädesvis i det dagliga mötet. Som komplement till detta har förskolan också kommunikation via Skolplattformen. Skolplattformens nuvarande digitala stöd för bedömning och dokumentation ska under året ersättas med Infomentor. När Infomentor är på plats kommer vårdnadshavare med barn i förskola använda två appar, Tempus Hemma, för närvarohantering och schemaläggning samt Infomentor Hub.

Vårdnadshavare ska bli professionellt bemötta och uppleva att synpunkter och frågor hanteras skyndsamt. Närheten till förskolans ledning ökar genom vår nya organisation och det ska vara lätt att få tag i ansvarig chef.

Vårdnadshavarna ska ges möjlighet till delaktighet i verksamheten samt få stöd och vägledning i sitt föräldraskap. Under året kommer samtliga förskolor att genomföra föräldramöten med fokus på föräldraskap där information och dialog förs om föräldraskapsstödjande kompetensutveckling, Alla barn i centrum. Från socialtjänsten kommer Famnen att bjudas in för att berätta om sina möjligheter till stöd och insatser.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta målområde bidrar förvaltningen till de globala målen God hälsa och välbefinnande (mål 3), God utbildning (mål 4), Jämställdhet (mål 5), Minskad ojämlikhet (mål 10) och Fredliga och inkluderande samhällen (mål 16)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	38,5 %	Ökning	Tertial
 Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	4,8	4,8	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Antal barn per grupp	14,9	14,9	Tertial
 Antal barn per legitimerad förskollärare	14,9 st	Minskning	Tertial
 Inskrivningsgrad i förskola	96 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med förskolenämnden, SISAB och övriga relevanta aktörer inventera, prioritera och initiera upprustningar av befintliga förskolegårdar utifrån lekvärdesriktlinjerna	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.2.1 Barnen i Farsta leker och lär i en likvärdig, trygg och hållbar förskola

Beskrivning

Förskolorna i stadsdelsområdet arbetar för en hög kvalitet och ett uttalat förstärkt fokus på likvärdighet för att säkerställa utbildning för alla barn och varje barn. Kommunala förskolor finns i alla stadsdelsnämndens olika stadsdelar. Barnens förskola ska vara trygg, utvecklande och rolig. Undervisningen som barnen möter är enligt skollagen förskollärares uppdrag och alla barngrupper leds av förskollärare tillsammans med arbetslaget. Varje förskoleområde får i den nya organisationen en specialpedagogisk kompetens som stöd i att arbeta främjande och förebyggande för alla barn och varje barn. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Barns hälsa och välbefinnande är centralt liksom alla barns rätt att leka och lära utifrån sina förutsättningar. De kommunala förskolorna kommer under året att synliggöras för att på ett tydligare sätt visa sitt arbete och roll som barnens första skolförskola.

Förväntat resultat

- Barnens lärande har stärkts genom lek och undervisning
- Barnens välbefinnande har ökat genom hälsofrämjande arbete
- Förskolans trygghetsarbete har stärkts
- En ökad andel vårdnadshavare är nöjda med samverkan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel vårdnadshavare som upplever att deras barns språkliga förmåga utvecklas i förskolan.	85 %		År
Andel vårdnadshavare som upplever att förskolan bidrar till att deras barn visar ett intresse för hållbar utveckling	81 %		År
Andel vårdnadshavare som är nöjda med förskolans	89 %		År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
arbete med normer och värden.			
Vårdnadshavarnas nöjdhet med samverkan med förskolan	80 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolorna ska implementera Handlingsplan för att främja psykisk hälsa	2025-01-01	2025-12-31
Implementera Rutin för orosanmälningar i förskolan	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Omställningsarbete inför ny socialtjänstlag
- Intensifierat arbete genom utveckling av förebyggande insatser och samverkan för att stötta fler att lämna en kriminell livsstil.
- Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation för socialtjänsten
- Utveckla arbetet med föräldraskapsstödsprogram

Ny socialtjänstlag

Under 2025 ställer socialtjänsten om arbetet inför att en ny socialtjänstlag som träder i kraft under sommaren med ökat fokus på tillgänglighet, förebyggande perspektiv, kunskapsbaserade insatser och ökade möjligheter att ge insatser utan biståndsbeslut.

För att på ett bättre sätt nå invånare i Farsta som kan vara i behov av socialtjänstens insatser och i enlighet med nya socialtjänstlagen samarbetar nämnden med Openlab och KTH i ett innovationsprojekt för att hitta alternativa lösningar.

Samverkan

Socialtjänsten ska stärka sin samverkan med förskolan för att tidigt identifiera barn i riskzon. Förstagångsföräldrar och föräldrar som får sitt första barn i Sverige och boende i Fagersjö, Hökarängen eller Farsta strand erbjuds utökat hembesöksprogram i samarbete med barnavårdscentralen.

Genom samverkan med skolan, förskolan, fritiden, polisen och Region Stockholm ska det förebyggande arbetet utvecklas och bättre individuellt riktade insatser beviljas så att färre barn och ungdomar återaktualiseras efter avslutad insats.

Nämnden ska under året undersöka möjligheten till samverkan med till exempel skolan i syfte att stärka stödet till vårdnadshavare avseende digitala medier.

Barns rätt till utbildning

Arbetet med skolsociala team ska vidareutvecklas och socialtjänstens närvaro i skola, fritidshem och fritidsklubbar ska öka. Utifrån att Farsta är ett uttalat fokusområde kommer

arbete med skolsociala team (SST) plus införs för elever med 50 procent frånvaro eller mer. Den nya socialtjänstlagen som träder i kraft till sommaren 2025 kommer ge nämnden möjlighet att integrera SST och SST plus på ett effektivare sätt än vad som är möjligt med den nuvarande lagstiftningen.

Nämnden har ett fortsatt fokus på placerade barns skolresultat. Satsningen med skolsamordnare har visat på förbättrare resultat och övergår från projektform till ordinarie verksamhet under 2025.

Barn och unga

Nämnden använder sig i första hand av hem för vård och boende (HVB) i Stockholms stads egen regi vid placering av ungdomar vid behov och när det är lämpligt.

Barn har rätt att höras och kunna påverka beslut som rör dem. Nämnden fortsätter arbeta för att öka barn och ungas delaktighet och inflytande i samtal med socialtjänsten genom bland annat verktyget Viewpoint, en interaktiv digital tjänst där barn och unga kan besvara frågor om sin situation.

God och nära vård

Det uppsökande arbetet ska stärkas för att hitta personer som lider av både missbruk och psykisk sjukdom. I arbetet med att öka samverkan med Region Stockholm inom ramen för God och nära vård och omsorg deltar nämnden i koordinatorspiloten för personer med komplex samsjuklighet som inte har förmåga att ta emot insatser inom ramen för ordinarie samverkan. Nämnden fortsätter arbeta med delaktighet genom brukardialoger, dialog med brukarföreningar och nämndens satsning med digital lots som kommer fortsätta vara på brukarföreningen Bryggan en dag i veckan. Utöver detta kommer även arbete med funktionen Peer support utvecklas. Peer support innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa blir professionellt verksamma inom vård och omsorg för att stötta brukare och patienter i deras återhämtningsprocess. Peer supportern blir en del i arbetslaget och kan fungera som en brygga mellan personal och patienter.

Personer med funktionsnedsättning

Den service och de insatser personer med funktionsnedsättning ska utgå från klienters behov och befintlig lagstiftning.

Nämnden fortsätter arbetet med antagen färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom stadens LSS-verksamheter. Arbetet förstärks genom fortsatt satsning på grundkompetens och certifiering i samband med byte av titulatur. De tre titlarna är stödpedagog, stödassistent och stödbiträde.

För att säkerställa ett gott bemötande mot brukare utbildas och certifieras alla medarbetare i det pedagogiska ramverket. Ambassadörer från enheterna träffas regelbundet i ett nätverk för att gemensamt utveckla arbetet.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättningar erbjuds möjlighet att få stöd av nämndens koordinatorstöd som inkluderar praktiskt stöd, få en överblick av barnets situation, kartlägga behov av stöd som finns, förstå hur samhällets stöd fungerar, samordna stödinsatser och bygga fungerande nätverk. Som ett led i att utveckla informationen till målgruppen om vilka

insatser som det finns tillgängliga att ansöka om kommer nämnden erbjuda informationsträffar vid några tillfällen under året.

Brukardialoger med brukare inom funktionsnedsättning fortsätter även under 2025. Arbetet att tillsammans med brukare implementera välfärdsteknik anpassat för olika funktionsnedsättningar fortsätter.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Programmets utgångspunkt är att personer med funktionsnedsättning ska vara fullt delaktiga på jämlika villkor som alla andra, utan diskriminering. En del i arbetet är att biståndshandläggningen ska vara rättssäker, likställd och jämställd och att handläggningen följer lagar och riktlinjer. En annan del är fortsatt satsning på grundkompetens och certifiering för enhetlig yrkestitulatur för anställda inom LSS-verksamheterna. Förra årets innovationssatsning med utveckling av välfärdsteknik anpassade för olika funktionsnedsättningar och behov implementeras och utvärderas löpande under året. Tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsnämnder och i samråd med det gemensamma funktionshinderrådet ska en gemensam insiktsutbildning genomföras under året. Insiktsutbildningen syftar till att få insikt om hur det är att leva med olika funktionsnedsättningar, att alla är olika och har olika förutsättningar. Insiktutbildningar bygger på mänskliga rättigheter och allas lika värde.

Nämndens biståndsenhet för personer med funktionsnedsättningen ska genomföra en insiktsutbildning för handläggare om hur det är att leva med funktionsnedsättning.

I Farsta förskolor kommer specialpedagoger från och med 2025 att finnas i varje förskoleområde. De har i uppdrag att arbeta nära varje arbetslag och bistå i att upprätta och säkerställa handlingsplan för barn i behov av särskilt stöd. Uppföljning och utvärdering sker årligen. Handlingsplanens utformning och utveckling av det främjande och förebyggande arbetet följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta verksamhetsområde bidrar nämnden till de globala målen om ingen fattigdom (mål 1), ingen hunger (mål 2), god hälsa och välbefinnande (mål 3) jämställdhet (mål 5), minskad ojämlikhet (mål 10) och fredliga och inkluderande samhällen (mål 16).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
☞ Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24 %	24 %	Tertial
☞ Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	88 %	Tas fram av nämnd	År
☞ Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	90 %	Tas fram av nämnd	År
☞ Andel brukare som är nöjd med sin insats -	85 %	80 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)			
Andel familjehemsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
Andel institutionsplacerade barn som når målen i svenska/svenska som andraspråk, matematik, och engelska i grundskolan		Fastställs 2025	Tertial
Kommentar Ny indikator, målvärde saknas och fastställs under året.			
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	83 %	80 %	År
Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk, socialpsykiatri, våld i nära relation)	80 %	85 %	År
Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	74 %	Tas fram av nämnd	Tertial
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	86 %	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 1.3.1 Farstas invånare får stöd och omsorg utifrån sina behov

Beskrivning

Socialtjänstens kunskapsbaserade insatser och förbyggande arbete ska utvecklas. I syfte att stärka tilliten till nämndens verksamheter i allmänhet och socialtjänsten i synnerhet, ska förvaltningen utreda hur samverkan med grundskolor, civilsamhället och förskolan kan fördjupas. Goda metoder och arbetssätt ska spridas samtidigt som en god arbetsmiljö för

medarbetarna säkerställas och kompetensutveckling hos medarbetarna genom vidareutbildning uppmuntras. Snabb etablering för nyanlända i skola, arbetsliv och samhället. En rättssäker, likställig och jämställd handläggning ska säkerställas.

Inom biståndshandläggningen har man följsamhet till gällande lagar och riktlinjer för äldreomsorgen. Biståndshandläggning inom äldreomsorgen ska vara rättssäker, likställd och jämställd. IBIC, Individens behov i centrum används som metod för att stärka det personcentrerade arbetssättet och MI, Motiverande Samtal, används som samtalsmetod. Biståndsbeslut för insatser inom hemtjänst utformas enligt tillämpningsanvisningar för ramtid. En välfungerande vård- och omsorgskedja i samverkan med Regionen säkerställs genom en strukturerad informationsöverlämning. Etablerade arbetssätt finns för samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, Tryggt mottagande och SIP. Beställarenhet äldre genomför regelbundna samverkansmöten med hemtjänstutförare i egen regi och privat regi.

Förväntat resultat

- Alla förstagångsföräldrar och föräldrar som får sitt första barn i Sverige har erbjudits utökat hembesöksprogram
- Färre barn och ungdomar återkommer inom ett år efter avslutad insats
- Fler barn och unga är delaktiga i sin utredning och får återkoppling
- Fler personer som befinner sig i eller riskerar att hamna i kriminalitet tar del av insatser för att lämna ett destruktivt beteende
- Fler personer med missbruksproblem som söker stöd och hjälp fullföljer sin individuella planering
- Fler personer upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten
- Andelen brukare som är nöjda med sina insatser har ökat

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Ansvara för att samordna funktionshinderråd	2025-01-01	2025-12-31
I samverkan med rådet för funktionshinderfrågor ska nämnden erbjudas en gemensam insiktsutbildning	2025-01-01	2025-12-31
Kompetenshöjande insats för medarbetare gällande posttraumatiskt stressyndrom	2025-01-01	2025-12-31
Medarbetarna vid nämndens utförarverksamheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri genomför en webbutbildning inför sommaren om värmeböljor.	2025-01-01	2025-08-15
Nämnden ska utreda möjligheten till pilotsamverkan avseende föräldranätverk med utbildningsnämnden kring minst en grundskola i Farsta stadsdelsnämndsområde	2025-01-01	2025-12-14
Nämnden ska utreda möjligheterna att genomföra en pilot med minst en grundskola i Farsta stadsdel avseende stöd till vårdnadshavare ifråga om digitala medier	2025-01-01	2025-12-14
Omställning till framtidens socialtjänst	2025-01-01	2025-12-31
Utreda möjligheterna att genomföra en pilot med föräldrastödsutbildning på minst en grundskola i Farsta	2025-01-01	2025-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utreda möjligheterna till en pilotsamverkan kring föräldraskapsstödsprogram med en aktör från civilsamhället.	2025-01-01	2025-12-31
Utveckla arbetet med eftervård genom projektet "Mitt val min väg".	2025-01-01	2025-12-31
Verksamheten säkerställer ett gott bemötande mot brukare genom att medarbetare utbildas och certifieras i det pedagogiska ramverket	2024-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Utveckla och stärka samverkansformer med Regionen utifrån arbetet med god och nära vård och omsorg
- Fördjupat värdegrundsarbete med fokus på mänskliga rättigheter och alla individers okränkbara värde med bland annat kunskapshöjande insats inom HBTQI
- Med ett personcentrerat förhållningssätt utveckla den verbala och skriftliga kommunikationen för att kvalitetssäkra vården och omsorgen om den äldre
- Utifrån ett palliativt förhållningssätt synliggöra den enskilde äldres vilja och önskemål för att säkerställa värdighet och välbefinnande till livets slut.
- Kunskapshöjande insatser inom posttraumatiskt stressyndrom
- Utbildning och kompletterande kurser för att uppnå kompetenskrav inom äldreomsorgen och möjliggöra ansökan om bevis skyddad yrkestitel för undersköterskor
- Utveckla en hållbar struktur för en fortsatt språkutveckling på arbetsplatsen

Värdegrundsarbete

Arbetet inom nämndens äldreomsorgsenheter ska utgå ifrån och genomsyras av Stockholms stads värdegrund för äldreomsorgen och stadens program för mänskliga rättigheter. Under året ska det systematiska värdegrundsarbetet med fokus på mänskliga rättigheter och alla individers okränkbara värde fördjupas. Arbetet kommer även att fokusera på ett normmedvetet förhållningssätt inom vård och omsorg. Syftet är att skapa en medvetenhet om förutfattade meningar, förhållningssätt och bemötande. Som stöd i arbetet används Normspelet (Kunskapscentrum för jämlik vård) och Värdegrundsspelet (äldreförvaltningen) vid exempelvis ledningsgruppsmöten och arbetsplatsträffar. Kunskapshöjandeinsatser inom HBTQI kommer under året att genomföras för äldreomsorgens medarbetare. Den öppna seniorverksamheten arrangerar regelbundet ett Regnbågscafé i samarbete med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck.

Ombudsroller

Verksamheterna ska fortsatt arbeta för att stärka ombudsroller. Ombuden har en fördjupad kunskap och verkar som ett stöd för medarbetare samt driva utveckling utifrån sin ombudsroll.

Nya socialtjänstlagen

Äldreomsorgens förändringsledare förbereder avdelningen och tar höjd för kommande

förändringar i den nya socialtjänstlagen som träder i kraft den 1 juli 2025.

Utvecklad hälso- och sjukvård och god och nära vård och omsorg

Omställningen till en god och nära vård fortgår inom äldreomsorgens verksamheter. Förvaltningens samverkan med Region Stockholm utvecklas utifrån stadens handlingsplan och aktivitetsplan för en god och nära vård. Omställningen sätter den äldres behov i fokus så att äldre får en samordnad vård utifrån individuella behov. I samarbetet med Skarpnåcks stadsdelsförvaltning tillsätts en särskild utvecklingsledare för samordning och utveckling av arbetet med omställningen till en god och nära vård och omsorg.

Kvalitetsregister, så som BPSD och Senior alert, används för att kartlägga och säkerställa att den äldre får sina specifika behov tillgodosedda. Det palliativa registret används för att förbättra vården i livets slut för patienten och deras närstående. Samverkan med Palliativt kunskapscentrum, PKC, är en utgångspunkt för utveckling och kompetenshöjande insatser för avdelningens verksamheter inom palliativt förhållningssätt. Ett palliativt förhållningssätt kännetecknas av helhetsyn på människan genom att stödja individen att leva med värdighet och med största möjliga välbefinnande till livets slut. Plan för palliativ vård i livets slutskede ska upprättas där den enskilde äldres vilja och önskemål tydligt ska framgå. Det är verksamhetens uppdrag att så långt som möjligt tillmötesgå detta. När det gäller äldre i ordinärt boende med hemtjänst som befinner sig i livets slutskede har beställarenhet äldre tät kontakt med aktuell hemtjänstutförare gällande insatser hos den äldre. Beställarenhet äldre har även kontakt med hemsjukvården och/eller ASIH, avancerad sjukvård i hemmet, för att kunna samverka kring den äldre.

Följsamhet till basala hygienrutiner säkerställs genom kontinuerliga genomgångar av fastställda riktlinjer och rutiner samt genom egenkontroller om förutsättningar, självskattning och observation. Verksamheterna ska jobba med strukturerat smittskyddsarbete i samverkan med Vårdhygien och Smittskydd Stockholm.

Mat, måltid och nutrition

Arbetet inom äldreomsorgens verksamheter utgår ifrån *strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat, mat- och måltidspolicyn, lokal rutin för mat och måltider på vård- och omsorgsboenden och rutin för livsmedelshygien*. Inom vård- och omsorgsboendena genomförs mat- och måltidsobservationer och nattfastemätningar i syfte att kvalitetssäkra samt utveckla verksamheterna. Hemtjänstenheterna och Regionen har en etablerad samverkan i arbetet med att förebygga undernäring.

Arbetet med att utveckla måltidsmiljön på vård- och omsorgsboende och i dagverksamheten i samarbete med förvaltningens dietist fortsätter under året. Rutinen för omsorgsmåltid ska implementeras fullt ut inom samtliga vård- och omsorgsboenden i syfte att skapa en lugn och stödjande måltidssituation. Kontinuerlig uppföljning av hur de boende upplever maten och måltidssituationen genom undersökningar och i forum som boenderåd. Stärka teamet inom vård- och omsorgsboenden i arbetet med att förebygga undernäring. Anordna en aktivitet under den nationella fokusveckan "Uppmärksamma undernäring" med förebyggande enheten, dietist och primärvårdsrehab.

Meningsfull tillvaro

Inom vård- och omsorgsboendena och dagverksamhet finns ett varierat utbud av sociala och kulturella aktiviteter som är individ- och gruppanpassade. Aktivitetsutbudet ska baseras på de äldres önskemål och behov och erbjudas minst två gånger dagligen. Utevistelse erbjuds alla boende vid vård- och omsorgsboenden minst en gång dagligen. Alla enheter ska utveckla forum för dialog och tillvaratagande av de boendes önskemål, synpunkter och erfarenhet, så som exempelvis boenderåd.

Sociala besök fortsätter inom vård- och omsorgsboenden och innefattar ungdomsbesök (helger) och seniorbesök (vardagar). Nämnden planerar för att öka antalet vårddjur inom vård- och omsorgsboendena.

Inom vård- och omsorgsboendena finns kulturombud och aktivitetsansvariga som bland annat är en länk mellan förvaltningen kultursekreterare och aktivitetsutbudet på boendet. En samverkan finns med Farstas bibliotek där kulturombuden är kontaktpersoner.

Hemtjänst

Inom hemtjänsten ska ramtiden fortsätta att utvecklas som arbetssätt i samarbete med beställarenheten. Verksamheterna har specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt, så kallade demensteam. Medarbetare som ingår i demensteamet träffas kontinuerligt för att utbyta erfarenheter och genomgå utbildningar. Inom enheterna finns även medarbetare med fördjupad kunskap inom området psykiskt ohälsa och beroendesjukdomar. Fortsatt arbete med att implementera rutiner kring sammanhållna individuell planering i samverkan med Regionen.

Jämställdhetsarbete

Inom avdelningens enheter används resultatet av brukarundersökningen och individuppföljningen som underlag för att identifiera eventuella skillnader i omsorgen av män och kvinnor. Resultatet av undersökningarna presenteras årligen under hösten och analysen görs i samband med verksamhetsberättelsen. En identifierad jämställdhetsutmaning som uppmärksammas inom förvaltningens vård- och omsorgsboenden är skillnader i den generella nöjdheten mellan män och kvinnor. Där kvinnorna är mer nöjda än männen. Arbetet med att analysera vad dessa skillnader beror på och hur de kan utjämnas fortsätter under året.

Äldrevänlig stad

Nämnden ska bidra till att Stockholm är en äldrevänlig stad vilket möjliggör för den äldre befolkningen att leva ett tryggt, aktivt och hälsosamt liv. Förvaltningen ska förbättra tillgängligheten i stadsdelsområdets park- och grönområden, genom bland annat god vinterväghållning, nyasfaltering på parkvägar, att bänkar finns placerade med jämna mellanrum och att ledstänger finns i branta backar. Stadsdelsområdets park- och grönområden ska vara inbjudande för Farstas äldre och när förvaltningen utformar nya platser ska Farstas äldre involveras.

Det fleråriga samarbetet med bland annat Polisen och pensionärsrådet för att motverka och förebygga bedrägerier riktat mot äldre fortsätter och utvecklas. Utvecklingsarbetet riktas framför allt mot att hitta nya vägar för att nå fler äldre i Farsta.

Förvaltningen planerar att i samarbete med äldreförvaltningen, i god tid före sommaren, sprida riktad information om skydd vid värmeböljor för sköra äldre. Stadsdelsområdets park- och grönområden erbjuder skugga och svalka till Farstas äldre och nämnden ansöker i samband med denna verksamhetsplan om medel för klimatanpassning i syfte att kunna plantera fler träd.

Med en ökande åldrande befolkning och en högre andel utrikesfödda behöver kunskapen om posttraumatiskt stressyndrom hos den äldre stärkas. Under året ska nyckelpersoner inom äldreomsorgen i Farsta erbjudas utbildning inom posttraumatisk stressyndrom.

Agenda 2030

Genom verksamhetens med mat- och måltidsarbete bidrar nämnden till de globala målen ingen hunger (mål 2) och hållbar konsumtion och produktion (mål 12). Genom ett aktivt jämställdhetsarbete bidrar till en högre grad av måluppfyllnad för målet om jämställdhet (mål 5).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel nöjda omsorgstagare	81 %	81 %	År
 Andel nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	80 %	År
 Andel sjuksköterskor inom särskilda boenden	0,05	Tas fram av nämnd	År
 Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	69 %	69 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden, i syfte att fortsatt stärka stadens arbete med ramtid, implementera och arbeta efter tillämpningsanvisningarna så att beställare och utförare får en bättre förståelse för varandras roller och uppdrag samt stärka samverkan mellan dem	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 1.4.1 Äldre i Farsta är trygga, självbestämmande och har en hög livskvalitet

Beskrivning

Äldre ses som en resurs och görs delaktiga genom inflytande och självbestämmande. Ett äldreperspektiv genomsyrar stadsplaneringen i enlighet med Äldrevänlig stad. Sociala, kulturella och fysiska aktiviteter för äldre finns tillgängliga inom stadsdelsområdet. De äldres hälsa främjas genom förebyggande arbete och den ofrivilliga ensamheten samt sociala isoleringen bland äldre minskar. Arbetet med digital inkludering av äldre fortsätter och utvecklas. Alla äldre på vård- och omsorgsboenden erbjuds, samt har inflytande över, dagliga sociala aktiviteter liksom dagliga utevistelser. Krav och behov styr kontinuerlig kompetensutveckling som ger medarbetare förutsättningar att utföra yrket på ett tryggt, säkert och professionellt sätt. Personcentrerad omsorg, hög kontinuitet, ramtid inom hemtjänsten, stärkt medicinsk kompetens och samverkan med region Stockholm präglar nämndens arbete kopplat till aktuellt nämndmål.

Förväntat resultat

- Andelen äldre inom nämndens verksamheter som upplever sig ha inflytande och vara delaktiga i utformandet av sina insatser ökar
- Andelen äldre inom nämndens verksamheter som upplever att hänsyn tas till önskemål och åsikter om hur hjälpen ska utföras ökar
- Andelen äldre inom nämndens vård- och omsorgsboenden som är nöjda med måltidssituationerna ökar
- Andelen äldre inom nämndens verksamheter som är nöjda ökar
- De äldre inom nämndens verksamhet har en god vård i livets slutskede

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andel nöjda omsorgstagare i hemtjänsten egen regi	78 %		År
♀ Andel nöjda omsorgstagare inom dagverksamhet egen regi	93 %		År
♀ Andel nöjda omsorgstagare på vård- och omsorgsboenden i egen regi	83 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fördjupad och utökad språkförmåga inom äldreomsorgen	2025-01-01	2025-12-19
Kunskapshöjande insatser inom mänskliga rättigheter, med fokus HBTQI bland äldre	2025-01-01	2025-12-19
Skapa en lugn, tydlig och stödjande måltidssituation	2025-01-01	2025-12-19
Tillsammans med stadsdelarna i östra söderort undersöka möjligheterna att under året starta upp en gemensam seniorverksamhet för personer över 65 år med funktionsnedsättning	2025-01-01	2025-11-30

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att

- Utveckla och fördjupa arbetet med att anordna och stödja evenemang som syftar till att öka gemenskap och kollektiv förmåga bland medborgare i lokalområdet
- Fortsätta stötta och samverka med föreningslivet i Farsta

Kultur, högtider och evenemang i fokusområdet

Nämnden ansöker, i samband med denna verksamhetsplan, om medel för firandet av flera högtider och evenemang i syfte att bredda utbudet av kultur samt öka gemenskap och kollektiv förmåga i lokalområdet. Detta i enlighet med den överenskommelse som nämndens trygghetsberedning beslutat om. Nämnden söker också medel för lokalt viktiga evenemang som musikfestivalen Way out Farsta, en festival arrangerad av och med brukare inom LSS, evenemangsdagar inom fritidens verksamhet som barnkulturveckan i Fagersjö, djurleksfest, parkleksfest, familjefester i parklekarna och trygghetsträffar i Fagersjö. Därtill söker nämnden medel för ett antal cykelevenemang tillsammans med det ideella föreningslivet.

Överenskommelsen i trygghetsberedningen fastslår att nämnden ska möjliggöra och stötta festivaler och firanden av högtider samt evenemang där människor från olika kulturer får möjlighet att dela med sig av sina traditioner som arrangeras av det ideella föreningslivet. Nämnden ansöker därför även om medel för högtider och evenemang för en utökning av det ordinarie föreningsbidraget.

Kultur och idrott inom nämndens verksamheter

I förskolan möter barnen olika former av kultur och kulturyttringar och får själva få prova på olika former av eget skapande. Genom Kulanpremien får barnen ett kvalitativt utbud av föreställningar. De äldsta barnen på förskolan deltar också i Konst i förskolan där nämnden genom ett idéburet offentligt partnerskap med Konsthall C i Hökarängen skapar en konstupställning.

Den öppna seniorverksamheten har ett varierat utbud av sociala och kulturella aktiviteter som är individ- och gruppanpassade. Verksamheten fortsätter under 2025 att utveckla utbudet av hälsofrämjande aktiviteter för att nå fler och nya besökare. Öppettider under sommaren och storhelger samt tillgänglighet till mobila träffpunkter fortsätter. Aktivitetsutbudet baseras på seniorernas önskemål och behov. Samverka med civilsamhället möjliggör ett varierat och breddat utbud av aktiviteter. Digitalt stöd utformas utifrån målgruppens behov och kunskapsnivå genom bland annat tematräffar.

Satsningen med simhallskort för boende i LSS-gruppboende fortsätter även 2025. Nämnden kommer under året att ta del av idrottsförvaltningens utbud och deltar i ett intressenätverk i staden om kultur- och fritidsfrågor för personer som bor på LSS-boende eller har daglig verksamhet.

Föreningsstöd och föreningssamverkan

Det ordinarie föreningsbidraget uppgår till 900 000 kronor för föreningar att ansöka om varav

100 000 kronor är särskilt vikta för barn och unga. Nämnden ansöker även i samband med verksamhetsplanen om medel för högtider och evenemang i syfte att kunna fördela ytterligare bidrag till föreningslivet för särskilt riktade insatser.

Nämnden fortsätter att satsa på Mötesplats Fagersjö och Tuben i Farsta centrum, som är två viktiga lokala kulturhus med öppen verksamhet för flera målgrupper. Här finns också allmänna samlingslokaler som föreningar kan nyttja för att ha goda möjligheter till möten och kulturaktiviteter. Under 2025 förstärks möjligheten att upplåta dessa lokaler till föreningar, genom nya uppdaterade regler för lokalupplåtelse. Det handlar framför allt om att lokalerna blir möjliga att nyttja även under tider som förvaltningen inte bedriver verksamhet. Nämnden kommer, när de nya reglerna för lokalupplåtelse träder i kraft den 1 januari 2025, att göra en informationsinsats kring möjligheten att boka dessa lokaler så att det blir välkänt för de lokala föreningarna. Effekterna av förändringarna kommer också att följas upp löpande av nämnden under året.

Uppföljning av Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Det övergripande målet med Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 är att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa. Särskilt prioriterade målgrupper inom programmet är personer med funktionsnedsättning från 7 år samt ungdomar 13–20 år med särskilt fokus på flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status. Nedan redovisas nämndens arbete inom ramen för de fokusområden som stadsdelsnämnderna, enligt programmet, förväntas bidra till.

Aktiv hela livet

Nämnden fortsätter satsningen med simhallskort för boende i LSS-gruppbostad. Fritidsgården Morris i Hökarängen är en öppen och frivillig träffpunkt för ungdomar med funktionsnedsättningar där verksamheten arbetar med bland annat idrotts- och friluftaktiviteter.

Ett tillgängligt friluftsliv

Sjöarna Magelungen och Drevviken är värdefulla för Farstaborna. Sjöarna och stränderna erbjuder både naturupplevelser, avkoppling och aktivt friluftsliv året om. Utomhusbadens betydelse som en samlingspunkt under sommarhalvåret är viktiga. Nämnden ansvarar för två populära strandbad – Hökarängsbadet och Farstastrandsbadet. Därtill finns flera naturliga badplatser, strandpromenad och mindre anlagda bryggor där Farstaborna kan njuta av vattnet. I samband med denna verksamhetsplan ansöker nämnden om delfinansiering för förnyelse av ytterligare en brygga vid Farsta strandbad samt för gångbryggan vid Hökarängsbadet.

Föreningslivet stärker folkhälsan

Nämnden har sedan länge en väl inarbetad samverkan med det lokala föreningslivet, idrottsnämnden och de allmännyttiga bostadsbolagen. Genom denna samverkan tillgängliggörs aktiviteter och program som Sportscamp, Full Fart Farsta, lördagsfotboll för unga, öppna idrottshallar och spontanidrottsytor utomhus för Farstaborna.

Organiserad motion och idrott för alla

Nämnden har som mål att fler flickor och pojkar från Fagersjö och Farsta strand ska delta i

kollo och i Sportscamp under 2025. Barn och unga i stadsdelsområdet får genom dessa aktiviteter möjlighet att utöva idrott och friluftsliv på lika villkor. De öppna idrottsaktiviteter som genomförs i samarbete med Farsta sim- och idrottshall under skolloven är viktiga för barn och familjer med mindre resurser. I samarbete med FOC Farsta fotboll genomförs organiserad spontanidrott på spontanidrottsytan vid Farsta idrottsplats. Nämnden följer och bevakar idrottsnämndens budgetuppdrag om att inleda arbetet för en satsning liknande Järvaligan fast i Söderort och förutsätter att stadsdelsnämnden kommer att involveras i arbetet.

Anläggningar och ytor som främjar rörelse

Farsta park- och grönområden lockar till rörelse och spontanidrott. Det finns ett rikt utbud av spontanidrottsplatser, utegym och motionsspår i närmiljön.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta verksamhetsområde bidrar nämnden till de globala målen om god hälsa och välbefinnande (mål 3), minskad ojämlikhet (mål 10), hållbara städer och samhällen (mål 11) samt fredliga och inkluderande samhällen (mål 16).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	85 %	76 %	År
 Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	59 %	57 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	77 %	77 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	79 %	79 %	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	67 %	67 %	År

Nämndmål: 1.5.1 Farstas invånare deltar i ett rikt kultur-, idrotts-, och föreningsliv

Beskrivning

Farsta är ett fokusområde i Stockholms stads översiktsplan, där staden satsar extra på kultur, högtider och evenemang i det offentliga rummet. I samverkan med andra nämnder och lokala aktörer genomför nämnden kulturprogram i parker och på torg. Nämnden arbetar även för att boende, besökare och brukare inom nämndens verksamheter får ta del av professionell kultur och eget skapande.

Nämnden erbjuder, i samarbete med föreningsliv och andra nämnder i staden, organiserade idrottsaktiviteter som Sportscamp och Full fart Farsta men också goda möjligheter till

spontanidrott och friluftsliv genom områdets många spontanidrottsplatser, utegym, motionsspår, strandbad och grönområden. Friskvårdskort erbjuds till boende på gruppbestäder enligt LSS.

Nämndens främjar det lokala föreningslivet genom bland annat föreningsbidrag, idéburet offentligt partnerskap, möjlighet att upplåta möteslokaler samt genom samarbeten kring lokalt viktiga evenemang och andra arrangemang.

Förväntat resultat

- Andelen Farstabor som är nöjda med kulturlivet ökar
- Andelen Farstabor som är nöjda med möjligheten att spontanidrotta ökar
- Andelen barn i den kommunala förskolan som får uppleva professionella föreställningar är minst 85 procent
- Nöjdheten med kulturupplevelserna i nämndens verksamheter är hög
- Andel förskolor som arbetar aktivt med rörelsestrategi har ökat
- Fler och nya besökare deltar i den öppna seniorverksamheten

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel barn i den kommunala förskolan som får uppleva professionella föreställningar	85 %		År
Andel Farstabor som är nöjda med kulturlivet i stadsdelen	45 %		År
Andel Farstabor som är nöjda med möjligheten att spontanidrotta	81 %		År
Andelen brukare/besökare/vårdnads havare/boende inom förvaltningens verksamheter som är nöjda med kulturupplevelserna inom nämndens verksamheter	93 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utreda förutsättningarna för att hyra en lokal i Farsta strand för kultur- och föreningsändamål	2025-01-01	2025-12-31
Inom ramen för arbetet med Fokus Farsta tar nämnden initiativ till en fördjupad samverkan med idrottsnämnden i syfte att öka barn och ungas deltagande i idrottsaktiviteter	2025-01-01	2025-12-31
Planera inför uppstart av Aktivitetscenter inom äldreomsorgen	2025-01-01	2025-12-19

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stadsdelsnämndens mål, planerade aktiviteter och förväntade resultat bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett grönt och fossilfritt Stockholm* som leder en rättvis klimatomställning bland annat genom att minska nämndens elförbrukning, ställa tydligare miljökrav i upphandlingar samt minska miljöpåverkan från livsmedel. Nämndens hållbarhetsberedning bidrar i arbetet med att verka för ett grönt och fossilfritt Stockholm.

Farsta ska fortsätta arbeta för minskad klimatpåverkan och för ökad beredskap för konsekvenserna av klimatförändringarna. Farstas parker och naturområden ska nyttjas så mycket som möjligt. Både för rekreation och för miljö- och klimatåtgärder. Träden i Farstas parkområden behöver värnas och återplanteras. Sjöarna och alla vattendragen ska tas om hand. Arbeta med utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten och all övrig verksamhet ska fortsätta.

Under året kommer nämnden prioritera att utveckla arbetet med att minska klimatpåverkan från upphandling och inköp. Nämnden fortsätter att arbeta med energibesparande åtgärder som närvarostyrd belysning, utbyte av belysningsarmaturer i verksamhetslokaler, med mera. Återvinning och återbruk ska öka och verksamheternas avfall ska minska. Stocket ska alltid användas i första hand i samband med inköp av inventarier. Ekologiska livsmedel och livsmedel med låg klimatpåverkan ska prioriteras vid inköp och måluppfyllnaden öka. Träden i Farstas parkområden ska värnas och under året ska nämnden, under förutsättning att medel beviljas, plantera nya träd.

Det växande intresset för odling ska uppmuntras genom gemensamhetsodlingar inom stadsdelsområdet. En skogsträdgård i anslutning till Hästhagsparken ska utredas under året och nämnden ska delta i naturreservatsbildningen i Majorskogen.

Skötselnivån på parkvägar ska vara hög så att fler väljer gång eller cykling istället för bil för kortare sträckor. Hinder i stadsmiljön åtgärdas och tillgängligheten ska vara god för alla oavsett funktionsnedsättning.

Nämnden samverkar med miljö- och hälsoskyddsnämnden samt andra aktörer för att förbättra vattenstatusen i stadsdelsområdets vattenförekomster. Vassklippning ska utföras i syfte att skapa bättre lekmiljöer för fisk och skapa rekreativa värden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Utveckla arbetet med att minska klimatpåverkan från upphandling och inköp
- Ta fram underlag för inköpta engångsartiklar i plast som underlag för kommande åtgärder i syfte att minska plastanvändningen
- Vidta energieffektiviseringsåtgärder
- Genomförandet av klimatinvesteringsprojekt under förutsättning att medel beviljas

Elförbrukningen ska minska

Nämnden fortsätter under 2025 att arbeta med energieffektiviseringsåtgärder såsom närvarostyrd belysning, utbyte av belysningsarmaturer i verksamhetslokaler med mera. Nämnden ansöker om klimatinvesteringsmedel för att byta belysning till LED i förskolor.

Upphandling och hållbara inköp

Arbetet med att minska klimatpåverkan från upphandling och inköp ska bland annat ske genom kompetensutveckling kring att ställa rätt miljökrav vid upphandlingar samt genom att ta fram förbättrade underlag över pågående och framtida upphandlingar samt statistik över inköpta engångsartiklar. Statistiken ska därefter användas som underlag för åtgärder.

Inom hemtjänsten har en enhet genomfört ett projekt där personal testade att använda så kallade hygienryggsäckar där målsättningen var att minska förbrukning av engångsartiklar i plast. Resultat blev positivt och under 2025 ska hygienryggsäckar införas på alla enheter. Stadens interna återbrukstjänst *Stocket* ska även i fortsättningen användas i första hand vid införskaffande och restaurering av möbler och inventarier till nämndens verksamheter. En central administrativ enhet införs inom avdelningen individ-och familjeomsorg 2025, där inköp kommer att samordnas vilket underlättar att göra strategiska klimatsmarta inköp.

Klimatpåverkan från mat ska begränsas ytterligare och i större utsträckning vara ekologisk, säsongsanpassad och växtbaserad i verksamheter. Klimatutsläppen från inköpta livsmedel följs upp regelbundet i IT-verktyget *Tendmill*. Vid beställning av mat och dagligvaror ska mängden anpassas efter åtgång för att minska matsvinnet. Inom förskolan lagas hållbara måltider där barnen får lära mer genom en medveten måltidspedagogik. Mätningar av matsvinn ska fortsätta inom förskolan och på äldreboenden. Under 2025 ska statistik för klimatpåverkan från inköpta livsmedel och uppföljning av matsvinn analyseras och utgöra underlag för åtgärder. Förskolornas kockar kommer under året att få ta del av kompetensutveckling för att lära mer om hållbara måltider. Det kocknätverk som startats fortsätter och utvecklas vidare för att nå alla i förskolans kök.

Parker och naturområden viktiga för miljö- och klimatåtgärder

Farstas parker och naturområden ska nyttjas så mycket som möjligt för miljö- och klimatåtgärder. Träden i Farstas parkområden värnas och nedtagna träd återplanteras i enlighet med stadens trädsmål. Nämnden bidrar till ökad koldioxidlagring genom att i högre grad lämna avverkade eller nedfallna träd att sakta förmultna på plats, istället för att förbrännas. Under 2025 ansöker nämnden om medel för plantering av nya träd i parkleken Odlarängen där några befintliga, skadade träd behöver tas ner. Nämnden kommer också under året undersöka om det är möjligt att anlägga en skogsträdgård i den blivande Hästhagsparken.

I Farstas park- och grönområden ska det finnas källsortering på platser med många besökare. Nämnden ska samarbeta med trafiknämnden som fått i uppdrag att utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.

Hållbar utveckling inom nämndens verksamheter

Förskolan arbetar med fokus på klimat- och miljö i den pedagogiska verksamheten. Utbildningen ska präglas av framtidstro samt ge barnen möjligheter att tillägna sig ett

ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Under drygt tre år har alla förskolor i stadsdelen deltagit i forsknings- och utvecklingsprogrammet *Hållbar förskola* och erfarenheter och resultat från det ska förvaltas under 2025.

Inom nämndens gruppbestäder har en checklista för klimat och miljö tagits fram. Checklistan som syftar till att minska matsvinn, effektivisera elförbrukningen, minska användning av engångsprodukter av plast samt förbättra källsortering ska under 2025 införas på alla utförarenheter.

Stadsdelsnämnden ska i samarbete med äldregruppen utveckla och implementera en hållbar äldreomsorg utifrån *Vägledning för ett hållbart vård- och omsorgsboende*.

Klimatanpassning

Tillsammans med andra nämnder ska arbetet med klimatanpassning fortsätta, både vad gäller hantering av skyfall och att motverka värmeöar. Skyfalls- och värmekarteringar är viktiga underlag i det sammanhanget. Nämnden ansöker i samband med verksamhetsplanen om klimatinvesteringsmedel för två projekt i syfte att möta riskerna med värmeböljor. Dels för plantering av 30 träd på Hästhagens bollplan i syfte att skydda besökare mot värmebölja och solinstrålning och skapa svalkande platser i parken. Den andra ansökan rör uppförande av solsegel på tre lekplatser, Starrmyran, Odlarängen och Regnbågen, över sandlådor där de minsta barnen sitter still en längre stund och behöver skyddas mot solen. Vid anläggning av Hästhagsparken kommer skyfall hanteras genom att de hårdgjorda ytor som för närvarande finns där ersätts av gröngjorda ytor.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta målområde bidrar förvaltningen till de globala målen Rent vatten och sanitet (mål 6), Hållbar energi för alla (mål 7), Hållbara städer och samhällen (mål 11), Hållbar konsumtion och produktion (mål 12), Bekämpa klimatförändringarna (mål 13) samt Ekosystem och biologisk mångfald (mål 15).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Inköpta förbrukningsartiklar i plast i stadens verksamheter		Fastställs 2025	År
Kommentar			
Ny indikator, målvärde saknas och fastställs under året			
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel	1,5 kg CO2 per kg livsmedel	1,5 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Köpt energi i stadens organisation	1,3 GWh	1 735 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolenämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera riktlinjer för mat, måltider och fysisk aktivitet i kommunala förskolor i Stockholm stad, i linje med stadens reviderade strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. Riktlinjerna ersätter stadsdelsnämndernas befintliga riktlinjer	2025-01-01	2025-12-31
Miljö- och hälsoskydds nämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för ett stärkt klimatarbete i stadsdelsnämnderna, med fokus på involvering och delaktighet	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utifrån stadens styrdokument avseende miljö och klimat redovisa hur de jobbar lokalt med implementeringen av programmen	2025-01-01	2025-12-31
Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter minskar utsläpp och ökar koldioxidlagring

Beskrivning

Nämndens miljöarbete utgår från stadens nya miljöprogram, klimathandlingsplan och tillhörande styrdokument. Nämnden arbetar systematiskt med effektivare energiförbrukning, minskad resursförbrukning, ökad cirkularitet och anpassning till ett förändrat klimat. Verksamheterna förebygger uppkomst av avfall och genomför hållbara inköp. Inköp följs upp, analyseras och rapporteras. Stocket återbrukstjänster ska i första hand användas vid behov av möbler och inventarier och nämnden ska stödja återbruk. Miljö- och klimatpåverkan från inköp av livsmedel och engångsartiklar i plast ska minska. Matsvinnet ska minska i verksamheter som köper in livsmedel. Nämndens miljö- och klimatsamordnare driver och håller ihop arbetet. Personal deltar i utbildningar och workshops för att få verktyg och ökad förståelse för sin roll i arbetet med att nå miljömålen.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från livsmedel och måltider i verksamheterna minskar
- Krav på cirkularitet ställs i minst hälften av alla genomförda upphandlingar
- Matsvinnet inom nämndens verksamheter minskar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Mäta matsvinn i nämndens förskolor	2025-01-01	2025-12-14
Mäta matsvinn på nämndens vård- och omsorgsboenden	2025-01-01	2025-12-14
Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att under året utreda vilka konkreta åtgärder som kan vidtas i enlighet med stadens miljöprogram och som underlättar för farstaborna att minska sin klimatpåverkan från konsumtion	2025-01-01	2025-12-31
Nämnden ska utveckla och implementera former för hur arbetet med miljöprogrammet ska integreras inom ordinarie styrning med målet att programmet ska genomsyra hela organisationen	2025-01-01	2025-06-30
Utveckla och implementera Vägledning för hållbart vård- och omsorgsboende inom nämndens vård- och omsorgsboenden	2025-01-01	2025-12-19

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Öka andelen ängsyta enligt den inventering av alla gräsytor som genomfördes 2024
- Betande djur på delar av Farstanäset för att stärka den biologiska mångfalden och ökaupplevelsevärdet för områdets besökare, under förutsättning av ansökan om medel beviljas
- Arbete med att stärka kommunikationen om arbetet med biologisk mångfald
- Genomförande av projekt för att öka den biologiska mångfalden under förutsättning att medel beviljas

Kommunikation

Under 2025 planerar nämnden att stärka kommunikationen om arbetet med biologisk mångfald i det offentliga rummet under förutsättning att medel beviljas. Detta kommer att ske genom att sätta upp informativa skyltar på strategiska platser i syfte att göra det lättare för invånarna att förstå och värdesätta den natur som finns i deras närhet, samt öka förståelsen för exempelvis varför gräset inte klipps på vissa platser. Målsättningen är att framhäva och förklara de åtgärder som genomförs i parker och grönområden riktat till besökare.

Inköp av ekologiska livsmedel

Ett sätt att bidra till ökad biologisk mångfald är att handla ekologiskt. Ekologisk odling gynnar biologisk mångfald med fler polinatörer och växter. Andelen ekologiska inköp behöver öka för att nämnden ska kunna nå upp till årsmålet om 70 procent. Under 2025 ska utbildningsinsatser riktad till kockar, måltidspersonal och beställare genomföras med målsättning att öka andelen ekologiska livsmedel och minska klimatpåverkan från livsmedel. Inom daglig verksamhet ska avtalsuppföljning för matlådor genomföras för att undersöka alternativ med högre andel ekologiska produkter.

Betesdjur och naturvård

Nämnden kommer under 2025 att fortsätta med betesdjur på Farstanäset förutsatt att sökta medel erhålls. Betande djur stärker den biologiska mångfalden och bidrar till ökat upplevelsevärde för naturområdets besökare.

Nämnden planerar även att öka den totala ytan av ängsslätter och gräsytor som klipps sällan för att främja den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet. Detta utifrån den inventering som gjordes under 2024 i syfte att särskilja ytor lämpliga för ängsslätter, höggräs respektive gräsmattor som är viktiga för sociala aktiviteter.

Ekmiljöerna inom Stockholms stad har mycket höga naturvärden. År 2019 påbörjades arbetet med att restaurera och förstärka eksambanden mellan Magelungen och Drevviken och nämnden ansöker i samband med denna verksamhetsplan om medel för att fortsätta detta arbete under 2025. Att underhålla ekmiljöerna är essentiellt för att bevara och utveckla habitatnätverken för eklevande arter. Ansökan syftar till att genom slyröjning upprätthålla det omfattande arbete som ägt rum under de senaste åren, och på så vis åstadkomma ett långsiktigt resultat samt till att friställa ekar i fler områden som ingår i eksambandet

Gemensamma odlingar och satsningar som stärker biologisk mångfald

Det växande intresset för odling främjas och underlättas genom gemensamhetsodlingar inom stadsdelsområdet. Nämnden ansöker om driftmedel för att under 2025 bedriva fortsatt gemensamhetsodling på Hästhagens bollplan. Under 2024 investerade nämnden i 20 stycken odlingslådor till platsen. Att möjliggöra för fler att odla har en pedagogisk nytta som ökar medvetenheten bland medborgare. Nämnden planerar även att placera ut ett insektshotell på platsen för att stärka livsmiljöer för pollinerande insekter. Nämnden ansöker också om medel för kompletterande perennplanteringar i Dälden som är en del av Farstaången. Eftersom detta är en anlagd park med mycket klippta gräsmattor är det angeläget att se till att pollinerande insekter kan hitta föda här.

Naturreservat och biotopskyddsområden

Nämnden samarbetar med andra berörda nämnder om naturreservatsbildningar i Majroskogen och Fagersjöskogen, samt inrättande av ett biotopskyddsområde vid Skönstaviks allé och Drevviken. Nämnden säkerställer också bra informationen till allmänheten om naturens värde i dessa skyddade områden.

I samband med denna verksamhetsplan ansöker nämnden om medel för återställning av naturmark och skyltning i Rågsveds naturreservat. Arbetet innefattar dels att återställa en yta med trädgårdsavfall till naturmark enligt reservatets skötselplan samt uppsättning av hinder för att förhindra fortsatt tippning och skyltning om tippningsförbud.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta verksamhetsområde bidrar nämnden till de globala målen om rent vatten och sanitet (mål 6), hållbara städer och samhällen (mål 11), hållbar konsumtion och produktion (mål 12), bekämpa klimatförändringarna (mål 13) samt ekosystem och biologisk mångfald (mål 15).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska livsmedel i kronor	70 %	70 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska fortsätta öka andelen högräs vid ytor som inte används för rekreation. Detta genom att i första hand anlägga ängsmark, i andra hand genom att minska antalet klipptillfällen i stor omfattning, i syfte att skapa sammanhängande ängsstråk, öka biologisk mångfald och minska driftkostnader för klippning	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.2.1 I Farsta ökar den biologiska mångfalden

Beskrivning

Nämnden stärker den biologiska mångfalden genom att implementera handlingsplanen för biologisk mångfald i stadsmiljöarbetet. När det gäller åtgärder för biologisk mångfald prioriteras förslag enligt stadsdelsvisa åtgärdsförslag (SÅF). Nämnden stärker de ekologiska värdena genom att friställa ekar, spara död ved och öka andelen ängsyta. Genom att öka

andelen ekologiska livsmedel gynnar den biologiska mångfalden. Medborgare erbjuds möjligheter att odla på parkmark.

Förväntat resultat

- Andelen inköpta ekologiska livsmedel ökar
- Andelen ängsyta ökar

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Total ängsyta i stadsdelsområdet	326 000 kvadratmeter		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Investeringar för att restaurera trappor och parkvägar för ökad framkomlighet för cyklister och fotgängare
- Ta fram handlingsplan för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030

Framkomlighet och tillgänglighet på Farstas parkvägar

Skötselnivån på parkvägar ska vara hög så att fler väljer gång eller cykling istället för bil för kortare sträckor. Hinder i stadsmiljön åtgärdas och tillgängligheten ska vara god för alla oavsett funktionsnedsättning. Nämnden genomför insatser som ska gynna god framkomlighet för cyklister och fotgängare enligt en prioriteringsordning. Under 2025 ska nämnden restaurera trappor och parkvägar inom ramen för nämndens stadsmiljöinvesteringsanslag.

Effektiva och hållbara transporter

För resor i tjänsten prioriteras fossilfria resor, gång, cykel, elsparkcykel, kollektivtrafik eller förvaltningens el-/biogasbilar. Eltjänstecyklar finns i många av nämndens verksamheter. De gasbilar som ska bytas ut under året kommer att ersättas med elbilar.

Nämnden ställer krav på fossilfria och samordnade transporter i de upphandlingar som genomförs. Krav ställs också på att leverantörer ska redogöra för fordonsbränsle och samordning av transporter för att minska antalet körda kilometer. Inom äldreomsorgen struktureras och organiseras inköp för att minimera miljöpåverkan från transporter.

Nämnden ska under 2025 ta fram en handlingsplan för utfasning av fossila bränslen inom stadsmiljöverksamheten till 2030.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta verksamhetsområde bidrar nämnden till de globala målen om hållbara städer och samhällen (mål 11) och bekämpa klimatförändringarna (mål 13).

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska ta fram handlingsplaner för utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten till 2030	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 2.3.1 Transporter och resor sker hållbart och klimatsmart

Beskrivning

Nämnden arbetar för ökad framkomlighet och mer klimatsmarta transporter enligt stadens miljöprogram och stadens cykelplan. Nämnden rustar upp gång- och cykelvägar för att framkomligheten ska vara god. Medarbetare känner till stadens rese- och mötespolicy och går, cyklar och åker kollektivt när det är möjligt. Miljö- och klimatkrav ställs och följs upp vid upphandling av arbetsfordon och transporter.

Förväntat resultat

- Andelen elfordon i nämndens verksamheter ökar
- Miljökrav på arbetsfordon och transporter ställs vid minst 90 procent av upphandlingar som genomförs vid förvaltningen

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel elfordon av den totala fordonsflottan vid stadsdelsförvaltningen	54 %		År
Andel upphandlingar där klimat- och miljökrav på arbetsfordon och transporter ställts	90 %		År

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att

- Minska förekomsten av kemikalier som innehåller utfasnings- eller riskminskningsämnen i verksamheten
- Genomförande av projekt för att förbättra vattenstatusen i Magelungen under förutsättning av medel beviljas

Sjöar och vattendrag

Sjöarna och vattendragen ska tas om hand på bästa sätt. Nämnden samverkar med miljö- och hälsoskyddsnämnden och andra aktörer för att förbättra vattenstatusen i stadsdelsområdets vattenförekomster. I enlighet med nämndens skötselplan för Magelungen ansöker nämnden också om medel för att röja vass i syfte att skapa bättre lekmiljöer för fisk, öka de rekreativa värdena samt för att hindra igenväxning av sjön. Vasslätter sker på de platser som pekats ut i skötselplanen.

Kemikaliehantering i verksamheterna

Kemikalier rapporteras av förvaltningens enheter i stadens kemikaliesystem Chemsoft. Kemikalier som innehåller utfasnings- eller riskminskningsämnen ska fasas ut i verksamheterna. Förskolorna ska fortsätta sitt arbete med en kemikaliesmart förskola och genomföra handlingsplan enligt *Vägledning för kemikaliesmart förskola*. Barnen ska vistas i

en hälsosam miljö fri från gifter. Vid inköp ska material som inte innehåller miljö- och hälsofarliga ämnen väljas. Luftflöden och ventilation kontrolleras regelbundet.

Nämnden ska eftersträva att giffria och miljövänliga byggmaterial används i nya parkanläggningar genom att utveckla användningen av byggvarubedömningen, BVB. Farsta stadsdelsnämnd har uppmanats att ta fram en egen definition av indikatorn: ”Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen” och vilka entreprenader som ska omfattas. Nämnden har valt att definiera indikatorn som ny- och ombyggnadsprojekt/-entreprenader på två miljoner kronor eller mer.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta verksamhetsområde bidrar nämnden till de globala målen om god hälsa och välbefinnande (mål 3), rent vatten och sanitet (mål 6), hållbar konsumtion och produktion (mål 12), bekämpa klimatförändringarna (mål 13) samt ekosystem och biologisk mångfald (mål 15).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År

Nämndmål: 2.4.1 Farsta har en ren och giffri miljö som främjar hälsa

Beskrivning

Nämnden bidrar till en giffri miljö, minskade förekomster av kemikalier som innehåller utfasnings- och riskminskningsämnen samt arbetet med förbättrad vattenstatus i Farstas sjöar. Utgångspunkten för nämndens arbete med detta mål är stadens miljöprogram, lokala åtgärdsprogram för vattenförekomster (LÅP) och stadens kemikalieplan. En annan utgångspunkt för arbetet är nämndens skötselplan för Magelungens stränder.

Verksamheterna gör kemikaliesmarta val vid inköp av kemikalier och förbrukningsartiklar där syftet är att minska förekomsten av miljö- och hälsofarliga ämnen för brukare, medarbetare och den omgivande miljön. Verktyg som byggvarubedömning och Chemsoft används för att minska spridning av miljögifter. Förskolorna fortsätter arbetet med kemikaliesmart förskola och arbetar enligt kemikaliecentrums vägledning.

Förväntat resultat

- Vid samtliga avslutade bygg- och anläggningsentreprenader har de aktuella varorna miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen
- Samtliga förskolor har genomfört handlingsplanen i Vägledning för kemikaliesmart förskola

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla nämndens förskolor ska genomföra handlingsplanen i Vägledning för kemikaliesmart förskola	2025-01-01	2025-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämndens mål, planerade aktiviteter och förväntade resultat bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål *Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla* genom att verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram och invånarna får största möjliga nytta av stöd, omsorg och service. Nämnden arbetar aktivt för att effektivisera lokalutnyttjandet genom att exempelvis samlokalisera verksamheter.

Nämnden ska under året påbörja arbetet med att göra och en lokal områdesanalys utifrån uppdraget med sammanhållen stad/fokus Farsta. Stadens kvalitetsprogram ska implementeras och nämnden ska verka för en hållbar och effektiv verksamhet genom att systematisera arbetet med IT och digitalisering, och säkra omhändertagande och drift av befintliga IT-stöd och -tjänster. Farstas innovationsstrategi ska vara vägledande för det lokala arbetet med innovation.

Nämnden ska prioritera arbetet för att unga ska komma i sysselsättning samt utveckla insatser för att stödja människor i långtidsarbetslöshet. Det uppsökande och mobila arbetet ska utvecklas för att underlätta stöd och insatser till personer som är särskilt utsatta. Nämnden ska arbeta för att nya företag och verksamheter etablerar sig i Farsta genom att bidra till en attraktiv och trygg närmiljö för företag i stadsdelsområdets lokala centrum och i Farstas företagsområden.

Det vräkningsförebyggande arbetet ska fortsätta utvecklas och barnfamiljers och äldres situation ska särskilt uppmärksammas. Äldreкураторerna arbete med förebyggande, uppsökande och vräkningsförebyggande ska fortgå och andelen personer som fullföljer insatsen Bostad först ska öka.

Under året ska den nya chefsstrukturen implementeras och syftar till att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. En avgörande förutsättning för en tryggad kvalitet och kontinuitet i verksamheterna är kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Därför ska förvaltningen arbeta aktivt med att stärka förmågan att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens vid rätt tillfälle och därigenom ha en fortsatt sund personalomsättning. Andelen timavlönade, visstidsanställda och deltidsanställda ska fortsätta minska. För att minska risken för ohälsa, med sjukfrånvaro som följd, ska särskilt fokus läggas på det förebyggande arbetet och utvecklandet av friskfaktorer och hälsofrämjande insatser. Kompetensutveckling och möjlighet till vidareutbildning ska erbjudas och riktade utbildningar till medarbetarna ska genomföras med fokus på bland annat innovation, mänskliga rättigheter och kommunikation.

Nämnden ska säkerställa att medarbetare och ledning har god kunskap om att förebygga och hantera kriser och krig. Arbetet med civil beredskap ska fortsätta samtidigt som alla nämndens samhällskritiska verksamheter ska uppdatera samt öva sin kontinuitetsplan under

året. Arbetet med att informationssäkerhetsklassa nämndens informationstillgångar ska fortsätta och implementeringen av NIS2-direktivet genomföras.

Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser. I enlighet med intentioner i stadens budget och nämndens trygghetsberedning ska nämnden erbjuda stöd i föräldraskapet som bidrar till ett jämställt föräldraskap, jämlikhet i hälsa och en trygg uppväxt för barn. Kriminalitet ska förebyggas och personer i riskzon för kriminalitet ska identifieras och erbjudas stöd. Nämnden ska också verka för att fler barn, unga och vuxna lämnar kriminalitet. Nämnden ska utveckla arbetet med trygghetsinventeringar för att trygga de platser som Farstaborna upplever som otrivsamma. Nämnden ansöker under året om medel för nya trygghetsinvesteringar och utvecklar kommunikationsarbetet i syfte att stärka tillit och inkludering.

Arbetet med platssamverkan fortsätter i Hökarängen, samt insatser i Farsta Strand för att bygga kollektiv förmåga, bidra till en starkare gemenskap och större tillit till kommun och blåljusmyndigheter.

Genom nämndens trygghetsberedning sätts ytterligare fokus på trygghetsarbetet lokalt med ambitionen att beredningens slutsatser och förslag ska bidra till att utveckla Farstas trygghetsarbete.

En åtgärdsplan för att stävja välfärdsbrott har tagits fram och implementeringen fortsätter under 2025 och där den resurs som samordnat arbetet får mer tid till att jobba med detta. Arbetet med att förbättra kunskap och kompetens inom upphandling och avtal ska utvecklas och i aktuella delar samordnas med nämndens arbete för att stävja välfärdsbrott.

Nämnden ska fortsätta arbeta för att stödja våldsutsatta vuxna och barn samt att få fler våldsutövare att ta emot insatser. Genom det kunskapsbaserade bedömningsinstrumentet insatser och Risk-/Skyddsbedömningar för våldsutsatta barn (iRiSk) säkras bedömningar om fortsatt risk för våld gällande barn som upplevt eller bevittnat våld.

Nämndens medborgarkontor ska användas av Farstas invånare. Genom medborgardialoger och brukarinflytande ska nämnden ta vara på Farstabornas synpunkter, förslag och upplevelser. Återkopplingen och rapporteringen av de dialoger som förs ska också utvecklas och stärkas då detta är en central del i att bygga tillit och påvisa effekterna av en god dialog med invånarna. Under året kommer medborgarbudget användas inom alla förvaltningens avdelningar.

Nämndens öppna mötesplatser för barn och unga ska ha särskilt fokus på grupper som inte i lika hög grad nås av andra fritidsverksamheter och särskilt uppmärksamma flickor, nyanlända, unga med funktionsnedsättningar och HBTQI-personer. Arbetet med att implementera stadens nya program för mänskliga rättigheter samt tillhörande handlingsplaner kommer påbörjas under året.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Budget i balans
- God prognossäkerhet
- Utveckla arbetet med innovationschecken
- Utveckla den digitala arbetsplatsen

Ekonomi ska vara i balans med fokus på tilldelning av resurser för kärnverksamheterna. Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva och anpassade till målgruppernas behov och efterfrågan utifrån gällande lagstiftning och stadens riktlinjer. Investeringar ska präglas av kostnadsmedvetenhet för att garantera god hushållning av resurser. Prioriteringar sker utifrån de områden där behoven är störst med fokus på ett socialt och jämställt perspektiv.

Stadsdelsnämnden har tilldelats en nettobudget för år 2025 om 2 031,2 miljoner kronor. I jämförelse med tilldelad budgetram för 2024 ökar driftsbudgeten med 60,9 miljoner kronor.

Nämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de rymmer inom fastställd budgetram och invånarna får största möjliga nytta av stöd, omsorg och service. Genom en hög prognossäkerhet och snabba åtgärder vid befarade underskott ska nämnden nå en budget i balans vid årets slut. Nämndens verksamheter ska under året också undersöka möjligheter till extern finansiering av olika projekt och insatser.

Under året kommer avläsningar och slutlig justering av budget att göras för de prestationsrelaterade verksamheterna förskola och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Effektivt lokalutnyttjande

Nämnden arbetar aktivt för att effektivisera sitt lokalutnyttjande och ser löpande över möjligheterna att exempelvis samlokalisera verksamheter och effektivisera lokalhållning. Flera av nämndens verksamheter är samlokaliserade för att öka lokalutnyttjandet, bland annat Tuben och Mötesplats Fagersjö där bland annat den öppna seniorverksamheten och fritidsgårdarna samsas. Även öppen förskola, parkleken och fritidsgårdarna inryms på flera ställen i samma lokaler. Samarbete finns med Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäcks stadsdelsnämnd för att i högre utsträckning uppnå resurseffektiva samverkansvinster, till exempel när det gäller relationsvårdscentrum.

Rättssäkra och korrekta utbetalningar

Nämndens hantering av föreningsbidrag ska vara rättssäkert och förutsägbart. Beslut om föreningsbidrag ska fattas av nämnden och stärkas genom upphandling och införande av ett stadsgemensamt digitalt system för handläggning av föreningsbidrag.

Felaktiga utbetalningar ska minimeras och förebyggas genom att bland annat stärka arbetet med att motverka välfärdsbrott, och skapa förutsättningar för sökande att göra rätt från början.

Digitalisering

Nämnden arbetar med att utveckla den digitala arbetsplatsen. I detta ingår både att erbjuda fler verktyg, att verka för att utöka nyttjandet av befintliga arbetsverktyg samt att erbjuda kompetenshöjande insatser där så behövs. Nämnden kommer under året att bedriva ett riktat arbete avseende infrastrukturen i socialtjänstens utförarverksamheter för att öka förutsättningarna att arbeta med digitalisering och välfärdsteknik. Digitalisering kommer

också vara en central del i implementeringen av nya socialtjänstlagen samt i arbetet med en sammanhållen stad/Fokus Farsta.

Under året ska nämnden utforska möjligheter och begränsningar när det gäller införandet av AI i de egna verksamheterna.

Innovation

Som ett led i nämndens arbete med att stadens kvalitetsprogram ska arbetet med innovation utvecklas under 2025. Samtliga chefer och nyckelpersoner ska erbjudas utbildning och kompetenshöjning inom design thinking och innovationsnätverkets förmåga att verka som metodstöd ska utvecklas. Utbildningsinsatsen kommer följas upp för att se vilken effekt det får i verksamheten.

Under 2024 har innovationschecken testats och utvärderats med goda resultat. Under 2025 kommer innovationschecken att genomföras i en ny omgång. Målet är att uppmuntra medarbetare med innovativa idéer samt sprida goda exempel som inspiration för andra i organisationen. Under hösten 2024 har två grupper med studenter från OpenLab arbetat med två innovationsutmaningar som nämnden skickat in. Under våren 2025 ska nämnden undersöka möjligheten att implementera förslagen och lärdomarna från studenterna i verksamheten.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta verksamhetsområde bidrar nämnden till de globala målen om jämställdhet (mål 5), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8), hållbara industri innovationer och infrastruktur (mål 9) samt minskad ojämlikhet (mål 10)

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål: 3.1.1 Nämndens verksamheter bedrivs hållbart och långsiktigt inom givna ekonomiska ramar

Beskrivning

Resurser används effektivt och budgeten följs upp regelbundet med budgetansvariga chefer inför månads- och tertialrapporter för en kontinuerlig uppdatering av både ekonomisk och verksamheternas utveckling. Budgetansvariga chefer får stöd för att göra anpassningar utifrån behov för att säkerställa att verksamheterna får goda förutsättningar att uppfylla fastställda mål inom sin budget. Åtgärdsplaner inom verksamheter med negativ budgethållning tas fram löpande med olika åtgärder beroende på vilka utmaningar en enhet/verksamhet har.

Digitalisering av processer och tjänster ska ske utifrån verksamheternas behov. Omhändertagande av den digitala utvecklingen i sker enligt den lokalt beslutade förvaltningsstruktur avseende IT-system och -tjänster.

Innovationsarbetet bedrivs i enlighet med nämndens innovationsstrategi. Innovationsförmågan stärks genom utbildningsinsatser och innovationsmetodiken implementeras som ett verktyg för verksamhetsutveckling. Innovationsinitiativ ska uppmuntras och utvecklas genom innovationschecken.

Förväntat resultat

- Nämnden uppvisar en budget i balans
- Stadsdelsnämndens budgetföljsamhet uppgår till 100 procent efter resultatöverföringar
- Stadsdelsnämndens prognossäkerhet avviker med max +/- 1 procent mellan tertialrapport 2 och bokslut
- Andelen medarbetare som känner att de har grundläggande kunskaper i innovationsmetodiken har ökat

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra en översyn av nämndens kvalitetsledningssystem samt dokumentbiblioteket i syfte att stärka det systematiska kvalitetsarbetet	2025-01-01	2025-12-31
Genomföra innovationschecken för medarbetare och verksamheter som vill driva och utveckla innovationsprojekt	2025-01-01	2025-12-05
Upprätta och genomför inventarieförteckning	2025-01-01	2025-11-30
Utforska möjligheter och begränsningar när det gäller införandet av AI i nämndens egna verksamheterna.	2025-01-01	2025-12-14
Utveckla den digitala arbetsplatsen	2025-01-01	2025-12-14
Utveckla och implementera en centraliserad administration inom socialtjänsten	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att

- Projekt med studie-och yrkesvägledning för personer med främst kort utbildningsbakgrund.
- Fortsatt utveckla nämndens inkluderingslots
- Öka antalet feriearbetare
- Bidra till en attraktiv och trygg närmiljö för företag i stadsdelsområdets lokala centrum och i Farstas företagsområden

I samarbete med Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildning deltar nämnden i ett projekt till och med våren 2025 med studie-och yrkesvägledning för personer med främst kort utbildningsbakgrund. Satsningen ska bidra till att fler påbörjar studier för att främja inträde på arbetsmarknaden. Studie- och yrkesvägledaren ska finnas tillgänglig via medborgarkontoret. Inför omställning till den nya organisationen kommer nämnden se över hur man kan arbeta

mer förebyggande gällande budet- och skuldrådgivning. Ett särskilt fokus ska riktas mot de grupper som har större risk att skuldsätta sig.

Arbetet med inkluderingslots som arbetar med föräldralediga nyanlända för att bryta isolering, förbättra hälsan samt öka etablering och integration i samhället fortsätter.

Stadsdelsmammornas arbete med att bidra till att öka deltagande i insatser riktade till kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden fortsätter.

Feriearbeten och praktikplatser

Nämnden har en fortsatt ambitiös nivå för feriearbeten. Feriearbeten ska erbjudas ungdomar mellan 16 och 19 år under sommar-, höst- och jullov som ett första steg in på arbetsmarknaden.

Brukare vid Hökens dagliga verksamhet ska i de fall där det är möjligt erbjudas extern praktikplats. Nämnden ska öka antalet OSA-anställningar generellt och särskilt för personer med funktionsnedsättning. Verksamheten ska motivera och skapa förutsättningar för att brukarna är väl förberedda för att utföra praktikarbete och eller studier. Nämnden använder sig av Peer Support för att stötta brukare till återhämtning.

Sjuksköterskestudenter tas emot från Marie Cederschiölds högskola. Socionomstudenter tas emot inom beställarenhet äldre. Förskolorna samarbetar med Södertörns högskola, centrum för professionsutveckling (CPU) och Stockholms universitet, Klusterorganisation för samarbete inom verksamhetsförlagd utbildning. Detta innebär ett närmre samarbete med lärosätena och dess förskollärarytutbildning. Samarbete syftar bland annat för att öka kvalitén inom verksamhetsförlagd utbildning (VFU), systematiserat erfarenhetsutbyte, ökad dialog mellan förskola och lärosäten och utveckling av förskolor samt ökat samarbete kring studenterna.

Näringslivsfrämjande arbete

Stadsdelsnämndens näringslivsarbete utgår ifrån de fokusområden i Stockholms stads näringslivspolicy som berör stadsdelsnämnderna. Nämndens arbete ska bidra till ett attraktivt företagsklimat som både främjar de företag som redan finns i stadsdelsområdet och lockar hit nya företag, med särskilt fokus på socialt- och miljömässigt hållbara verksamheter. Ett attraktivt företagsklimat ger fler arbetstillfällen lokalt. Näringslivet är också en viktig samverkanspartner till staden i klimatomställningsarbetet.

1. Stimulera tillväxt och företagsamhet.

Nämnden har regelbunden kontakt med stadsdelsområdets tre företagareföreningar och företagsbesök genomförs regelbundet. Nämnden arbetar för etableringar av företag som är inriktade på social-, och miljömässig hållbarhet.

2. Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning.

Kontakterna med staden ska vara smidiga, effektiva och professionella. Nämnden bidrar till det genom att ge tydlig information, lotsa rätt inom staden och genom att vara lättillgängliga.

3. Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet.

Nämnden bidrar till en attraktiv och trygg närmiljö för företag i stadsdelsområdets lokala centrum och i Farstas företagsområden. Här ingår nämndens kulturprogram på allmänna

platser som en viktig del i att skapa attraktiva lokala centrummiljöer.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta målområde bidrar förvaltningen till de globala målen om ingen fattigdom (mål 1), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8), minskad ojämlikhet (mål 10), hållbara städer och samhällen (mål 11), samt fredliga och inkluderande samhällen (mål 16).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,6 %	1,5 %	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,2 %	1,0 %	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	815 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	25 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	81 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	815 st	11 000 st	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Farstas invånare har jobb och kan försörja sig själva

Beskrivning

Nämnden ska tillhandahålla insatser för att fler invånare ska få ökade möjligheter till jobb och egenförsörjning. Genom individuellt utformade insatser ska klienter med ekonomiskt bistånd stöttas till att bli självförsörjande och undvika långvarigt behov av bistånd. Nämnden ska prioritera arbetet för att unga ska komma i sysselsättning samt se över nya områden för arbetsträningsplatser i syfte att stödja personer som står långt från arbetsmarknaden. Det uppsökande och mobila arbetet inom socialtjänsten ska utvecklas för att underlätta stöd och insatser till personer som är särskilt utsatta. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Ungdomar och studenter ska erbjudas feriearbeten och praktikplatser i nämndens verksamheter. Näringslivsarbete bedrivs utifrån Stockholms stads näringslivspolicy.

Förväntat resultat

- Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd minskar
- Andel invånare med långvarigt ekonomiskt bistånd minskar
- Antalet feriejobb ökar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Pröva nya områden för arbetsutbildning inom arbetsmarknadsåtgärder	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att

- Etablera arbetsformer och en organisation för Fokus Farsta (sammanhållen stad)
- Genomföra en analys för lokal områdesutveckling i Farsta
- Medvetet vräkningsförebyggande arbete
- Öka antal tränings- och försökslägenheter

Sammanhållen stad

Under året ska nämnden, samordna, analysera och driva arbetet med lokal områdesutveckling tillsammans med facknämnder och bolag. Målet är att prioriteringar och insatser styrs dit behoven är som störst. Stadsdelarna Fagersjö och Farsta strand får ett särskilt fokus. Nämnden ska göra den lokala analysen som ska samordnas med facknämnderna och bolagen som utifrån sina respektive verksamhetsområde ska kartlägga behov och möjligheter i Farsta. Under året kommer ett antal workshops att genomföras och en mer ingående analys kommer genomföras inför "underlag för budget 2026 med inriktning för 2027 och 2028".

En resurs avsätts lokalt för att kunna samordna arbetet med den lokala områdesanalysen och arbetet med socialt värdeskapande analyser ska utvecklas.

Som ett led i arbetet med lokal områdesutveckling så ska stadsdelsnämnden utveckla och utöka möjligheterna till representativt deltagande från boende, civilsamhälle och näringsliv. Inför 2025 söker nämnden även budgetjusteringar för högtider och evenemang i syfte att bredda utbytet och bygga kollektiv förmåga i lokalområdet.

Vräkningsförebyggande arbete

Arbetet med nollvision för antalet äldre i hemlöshet fortsätter i samarbete med avdelningen för individ och familjeomsorg. Äldrekuratoren arbetar förebyggande, uppsökande och vräkningsförebyggande i samarbete med hemtjänstenheter och den öppna seniorverksamheten.

Vidare ska stödet till barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden utvecklas, såväl direkt till barnen som till föräldrarna, och samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet stärkas. Nämnden ska tillsammans med socialnämnden, SHIS Bostäder och Bostadsförmedlingen AB utveckla arbetssätt för att säkerställa att barnfamiljer som hamnar i akut hemlöshet inte placeras på vandrarhem utan får tillgång till en mer långsiktig och trygg boendelösning.

Nämnden arbetar för att öka antal träningslägenheter och att de som beviljas försökslägenhet följer sin planering och blir kvarboende.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta målområde bidrar förvaltningen till de globala målen om ingen fattigdom (mål 1), hållbar industri, innovationer och infrastruktur (mål 9), minskad ojämlikhet

(mål 10), hållbara städer och samhällen (mål 11), bekämpa klimatförändringarna (mål 13), ekosystem och biologisk mångfald (mål 15) samt fredliga och inkluderande samhällen (mål 16). Arbetet med en sammanhållen stad syftar särskilt till att utveckla nämndens arbete med mål 10, 11 och 16.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	85 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal barnfamiljer som beviljats tillfälligt boende på hotell/vandrarhem	18	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Enskede-Årsta-Vantörs, Farsta, Järva och Skårholmens stadsdelsnämnder ska i samarbete med kommunstyrelsen samordna och driva arbetet med lokal områdesutveckling i översiktsplanens fokusområden utifrån målsättningarna om en sammanhållen stad och en rättvis klimatomställning samt med de lokala behoven som utgångspunkt. Arbetet ska ske i samråd med berörda nämnder och bolagsstyrelser	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.3.1 Behov av bostäder och lokaler möts genom hållbar stadsutveckling

Beskrivning

Arbetet med hemlöshet och att avvärja orsakerna till att människor blir hemlösa ska fortsätta genom såväl förebyggande som akuta insatser. Sociala lägenheter som genomgångsbostäder, Bostad Först-lägenheter och försöks- och träningslägenheter ska öka. Rätten till en fungerande bostad är ett fokusområde i Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning och arbetet för det ska utvecklas nämndens verksamhet under året.

Inom ramen för en sammanhållen stad samordnar och leder nämnden arbetet med lokal områdesutveckling. I det arbetet är samverkan och dialog med facknämnder, stadsledningskontoret, det lokala lokalsamhället och andra externa aktörer centrala.

Förväntat resultat

- Andelen personer som fullföljer insatsen Bostad först öka
- Etablerat en organisation och arbetssätt internt och med andra nämnder och bolag i arbetet med Sammanhållen stad.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Utreda de lokalmässiga förutsättningarna för att utveckla nämndens medborgarkontor och reception genom att skapa en helhetslösning med fokus på att erbjuda Farstaborna en ännu bättre service.	2025-01-01	2025-12-05

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Införa och etablera en ny chefsstruktur
- Fortsätta arbetet med att minska andelen timavlönade och visstidsanställda med särskilt fokus inom stöd till personer med funktionsnedsättning samt fritiden.
- Arbeta aktivt med kompetensförsörjningen
- Stärka det systematiska arbetsmiljö- och friskfaktorsarbetet

Attraktiva anställningsvillkor

Nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda och trygga anställningsvillkor. Målsättningen är att minst 90 procent av medarbetarna ska vara tillsvidareanställda på heltid. Heltid ska vara norm i alla nyanställningar och en kartläggning ska genomföras i syfte att följa upp huruvida det förekommer ofrivilligt deltidsarbete bland redan anställd personal samt, i förekommande fall, identifiera orsaker bakom önskat deltidsarbete. Andelen visstidsanställda och timavlönade ska fortsatt minska i verksamheterna genom att nya strategier utvecklas för att hantera oplanerad frånvaro. Arbetet ska följas upp löpande och redovisas per verksamhetsområde och verksamhetsövergripande. Inom förskolan fortsätter det pedagogiska bemanningsteamet, som består av tillsvidareanställda pedagoger, att fungera som en intern vikariepool vid frånvaro och målsättningen är att fler medarbetare ska ingå i teamet.

Fritiden kommer under året prioritera öppethållande på de fritidsgårdar med störst behov och på så sätt möjliggöra för ett schema som är resurseffektivt och som ger förutsättningar för ökad sysselsättning för de medarbetare som vill och därigenom minskar behovet av timavlönade.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning så har arbetet inletts med att inrätta interna pooler med tillsvidareanställd personal i syfte att täcka upp vid frånvaro och därigenom öka kontinuiteten för brukarna samtidigt som trygga arbetsvillkor erbjuds.

Stärkt systematiskt arbetsmiljö- och friskfaktorsarbete

Friska och hälsosamma arbetsplatser där många vill arbeta är centralt för att klara en effektiv verksamhet med god kvalitet. Därför ska arbetet med att utveckla och stärka det systematiska arbetsmiljö- och friskfaktorsarbetet fortsätta i samtliga verksamheter i syfte att främja en god arbetsmiljö och därigenom förebygga ohälsa. Samtliga nya chefer och skyddsombud ska erbjudas utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete och den inledda satsningen på att stärka kompetensen inom rehabilitering, i syfte att minska sjukfrånvaron, ska fortsätta under året. Som en del i satsningen ska chefer erbjudas möjligheten att delta i dialoggrupper rörande rehabiliteringsfrågor. Medarbetardialogen ska stärkas genom bland annat utvecklade stödmaterial för medarbetarsamtalen samt en utbildningssatsning på aktivt medarbetarskap i samtliga verksamheter vilket blir ett viktigt bidrag i friskfaktorsarbetet.

Förskolans handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare ska implementeras och bidra till att stärka likvärdighet och förutsägbarhet i hur arbetet ska bedrivas inom nämndens förskolor. Inom hemtjänsten, vård- och omsorgsboendena samt

dagverksamheten ska reflektionstid möjliggöras. Det systematiska arbetet för att förbättra arbetsituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare ska fortsätta utifrån handlingsplanen för en hållbar arbetsituation inom socialtjänsten.

Aktiv kompetensförsörjning

En avgörande förutsättning för en tryggad kvalitet och kontinuitet i verksamheterna är kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Därför ska arbetet med att stärka förmågan att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens vid rätt tillfälle och därigenom ha en fortsatt sund personalomsättning fortsätta. Aktiviteterna i kompetensförsörjningsplanen ska genomföras och följas upp årligen och medarbetares individuella utvecklingsbehov utifrån behoven i verksamheten ska följas upp i medarbetarsamtalen.

Inom förskolan ska barnskötare uppmuntras att vidareutbilda sig och inom äldreomsorgen ska medarbetare som saknar formell kompetens som vårdbiträde eller undersköterska erbjudas grundutbildning. Kompletterande kurser ska vid behov erbjudas i syfte att öka möjligheten att ansöka om bevis för skyddad yrkestitel undersköterska. Arbetet med byte till enhetlig yrkestitulatur inom stadens LSS-verksamheter ska fortsätta och förstärkas genom satsning på grundkompetens och certifiering. Medarbetare som är i behov av att utveckla svenska språket ska erbjudas utbildning och insatser för att stärka sitt yrkesspråk. Nämnden följer också förskolenämndens och kommunstyrelsens uppdrag med att utreda förutsättningarna för att inrätta en enhetlig yrkestitulatur för barnskötare i staden. Likaså följer nämnden kulturnämndens och arbetsmarknadsnämndens uppdrag att utreda en ökning av andelen medarbetare med fritidsledarkompetens.

Organisering för ett hållbart arbetsliv

Under 2024 har en verksamhetsanalys genomförts utifrån stadens nya chefsriktlinje. Utifrån den och intentionerna i den nya chefsriktlinjen så fattade stadsdelsdirektören i september 2024 beslut om en ny organisation som börjar gälla i januari 2025. I den nya organisationen har chefers ansvar och befogenheter klargjorts och personalgrupperna blivit väsentligt mindre, vilket bidrar till att ge cheferna bättre organisatoriska förutsättningar att tillämpa ett mer närvarande och tydligt ledarskap som är hållbart över tid.

I syfte att skapa goda förutsättningar inför implementeringen av den nya organisationen så beslutades även om en genomförandeplan i samband med beslutet om den nya organisationen. Planen innehåller bland annat kommunikationsinsatser, en förvaltningsgemensam strategi för bemanning, plan för hantering av systemtekniska förändringar. Processen har samverkats med facken i alla steg och ett partsgemensamt arbete har inletts i syfte att se över förvaltningens samverkansöverenskommelse med anledning av förändringarna i den nya organisationen. I arbetet ingår att ta fram en plan för hur samverkan kan utvecklas och stärkas i den nya organisationen.

Därutöver ska ett sammanhållet introduktionsprogram, riktat till alla nya chefer som får formellt personalansvar i den nya organisationen, genomföras och ytterligare kompetenshöjande insatser ska vidtas i syfte att stärka ledarskapet i den nya organisationen utifrån intentionerna i stadens riktlinje för chefsstruktur och chefspolicy.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta målområde bidrar förvaltningen till de globala målen om jämställdhet (mål 5), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex §	80	83	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom omsorg om funktionsnedsatta	90 %	90%	År
 Andel heltidsanställningar av totalt antal tillsvidareanställningar inom äldreomsorgen	90 %	90%	År
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom förskolan	5	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	17	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom äldreomsorg	12	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro §	7,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14 §	2,7 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med äldrenämnden införa arbetsskor inom äldreomsorgen för att främja personalens arbetsmiljö och friskfaktorer	2025-01-01	2025-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska ställa om vikarietillsättningen i förskolan, där tillsvidareanställda vikarier på exempelvis enhetsnivå är utgångspunkten	2025-01-01	2025-09-30

Nämndmål: 3.4.1 Medarbetarna i Farsta har goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Beskrivning

Chefer ges goda organisatoriska förutsättningar att tillämpa ett nära och tillgängligt ledarskap med tillgång till ändamålsenliga stödfunktioner. Medarbetare ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb genom en tillitsbaserad styrning som skapar förutsättningar för aktivt

medarbetarskap och bra arbetsvillkor. Arbetet med kompetensutveckling utgår från nämndens kompetensförsörjningsplan. Medarbetare som önskar gå upp i arbetstid erbjuds möjlighet till detta så snart verksamheten medger det och andelen tillsvidareanställda ska öka. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska stärkas med ökat fokus på friskvårdsfaktorer.

Förväntat resultat

- Andelen medarbetare som upplever att det finns en regelbunden dialog med chefen om arbetssituationen ökar
- Andelen medarbetare som förstår vad som förväntas av dem och känner till verksamhetens mål ökar
- Andelen medarbetare som upplever ett positivt arbetsklimat och ett gott samarbete inom verksamheten ökar
- Fler medarbetare vet vart de ska vända sig vid upptäckta fel och brister i arbetsmiljön
- Fler medarbetare utvecklar sin kompetens utifrån behoven i verksamheten

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
♀ Andelen medarbetare som upplever att chef och medarbetare har en regelbunden dialog om arbetssituationen	70 %		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnden ska delta i ESF-projekt "Kompetensutveckling inom äldreomsorgen"	2024-01-01	2026-08-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta arbeta aktivt med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare.	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta arbeta systematiskt med att utveckla friskfaktorer och genomföra utbildning i aktivt medarbetarskap i samtliga verksamheter.	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta arbetet med kartläggningen av yrkeskompetens och andra kompetensbehov i förvaltningens verksamheter.	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta stärka medarbetardialogen och se över samverkansöverenskommelsen.	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnden ska fortsätta utveckla strategier för att öka andelen tillsvidareanställda på heltid.	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnden ska genomföra kompetensutvecklande insatser i syfte att stärka ledarskapet i den nya organisationen utifrån intentionerna i stadens riktlinje för chefsstruktur och chefpolicy	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämnden ska stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet i syfte att säkra en god arbetsmiljö fri från kränkningar, hot och våld samt otillbörlig påverkan.	2025-01-01	2025-12-31
Stadsdelsnämndens ska implementera förskolans handlingsplan för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare ska implementeras.	2025-01-01	2025-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Genomföra RSA steg 5 och 6 i alla nämndens samhällskritiska verksamheter
- Se över nämndens krigsorganisation/krigsledning, krisledning och trygghetspunkter så att dessa överensstämmer med den nya förvaltningsorganisationen samt genomföra övningar
- Fortsätta arbetet med att informationssäkerhetsladda nämndens informationstillgångar
- Implementera uppdaterade rutiner för upphandling och inköp, inklusive direktupphandlingar i alla verksamheter samt erbjuda kunskapshöjande insatser för de medarbetare som har behov

Rådighet och beredskap

I syfte att uppnå robust beredskap och samtidigt säkerställa att stadsdelsnämnden har stark rådighet i alla verksamheter, så bedrivs kärnverksamhet i stor utsträckning i egen regi. Om en privat aktör fallerar att leverera det som samhället behöver ska stadsdelsnämnden ha beredskap och förmåga att ta ansvaret. I linje med det ska stadsdelsnämnden säkerställa att det exempelvis finns minst en kommunal förskola oavsett var i stadsdelsområdet man bor, vilket nämnden redan idag lever upp till. I det fall stadsdelsnämnden behöver lämna förskolelokaler kommer stadsdelsnämnden prioritera att behålla lokaler med goda förutsättningar för att bedriva en kvalitativ pedagogisk verksamhet, med goda och funktionella miljöer såväl inomhus som utomhus.

En central utgångspunkt när avtal på upphandlade välfärdsverksamheter löper ut är att stadens egen regi-verksamheter behöver stärkas. I de fall tidigare upphandlad verksamhet ska överföras till egen regi ska detta ske på ett sådant sätt att verksamhetens kvalitet kan bevaras och utvecklas.

Under året ska nämnden identifiera och utreda områden för ökad samordning. Exempelvis kan lagerhållning av verksamhetskritiska insatsvaror och material, upphandlingar och metodutveckling bli aktuella att samordna i syfte att minska stadens utgifter där det är möjligt.

Inför stadsdelsnämndens återtagande av parkskötsel i egen regi från den 1 oktober 2026 utreder förvaltningen exempelvis möjligheten att samverka med bland annat Enskede Årsta Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsnämnder inom vissa områden såsom lokaler, maskiner, specialistfunktioner.

Inköp och upphandling och avtalsuppföljning

För att säkerställa att nödvändig kunskap finns inom nämndens samtliga verksamhetsområden ska den uppdaterade rutinen för inköp och upphandling inklusive stadsdelsnämndens riktlinjer för direktupphandling implementeras under 2025. Därutöver planeras riktade utbildningsinsatser av nyckelpersoner såsom rekvirenter och chefer, exempelvis om vad som är viktigt att tänka på vid avtalsförvaltning/-uppföljning inklusive godkännande och attest av faktura.

Förvaltningen kommer fortsätta arbetet med att se över och uppdatera information om inköp

och upphandling på stadens intranät. På motsvarande sätt ska viktig och nödvändig information (stadens-, stadsdelsnämndens- och förvaltningens stöd- och styrdokument) med fokus på inköp och upphandling göras mer lättillgänglig på en samarbetsyta på intranätet. Det i syfte att styra inköpsbeteendet och bidra till att samtliga verksamheter inom förvaltningen efterlever dels aktuell lagstiftning, dels Stockholms stads program för inköp.

Krav och förväntningar som staden ställer på den egna verksamheten ska också stadsdelsnämnden ställa i de upphandlingar som stadsdelsnämnden ansvarar för det vill säga det ska vara samma krav på upphandlade leverantörer som på verksamhet som drivs i egen regi. Oavsett vem som utför en verksamhet ska stadens mål vara utgångspunkten för arbetet. Stadsdelsnämnden ska i sina upphandlingar exempelvis, när så är möjligt, ställa sådana krav som gör att upphandlade leverantörer bidrar till att stadens hållbarhets mål uppnås i enlighet med Agenda 2030.

För att säkerställa att stadens leverantörer är seriösa och att stadens avtalsparter lever upp till ingånget avtal, exempelvis vad gäller kvalitet, och i syfte att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott, ska stadsdelsnämnden fortsätta att utveckla och säkerställa en systematisk avtalsuppföljning av upphandlad verksamhet, varor och tjänster. I linje med det ska stadsdelsnämnden säkerställa och utveckla arbetsätt för uppföljning av samtliga sina upphandlade leverantörer och avtal och på så sätt öka rådigheten över viktiga samhällsfunktioner och välfärden. Uppföljningsarbetet ska prioriteras utifrån risk, avtalets värde samt angelägenhet för verksamhet och/eller brukare och invånare.

Samverkan

När så är möjligt ska stadsdelsnämnden samordna sin avtalsuppföljning med andra nämnder i syfte att förebygga, upptäcka och hantera välfärdsbrott. I första hand ska samarbetet inom region Östra söderort (stadsdelsnämnderna Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör) stärkas. Exempel på sådant samarbete är avtalsuppföljning med fokus på lokalvårdstjänster.

Stadsdelsnämnden har utifrån sitt ansvarsområde uppmärksammat flera utvecklingsområden i arbetet mot välfärdsbrott och kommer under det kommande året bland annat intensifiera sitt arbete med att nå en tillfredsställande informationsdelning inom den egna förvaltningen och mellan stadens verksamheter och då främst inom region Östra söderort. Därutöver kommer stadsdelsnämnden säkerställa nödvändiga kontrollmekanismer. Vid exempelvis faktura- och avtalshantering krävs kunskap och stöd för att kunna upptäcka brister och bedrägerier.

För att hålla nere kostnaderna och agera mer resurseffektivt kommer stadsdelsnämnden när så är möjligt öka samverkan inom staden, främst inom region Östra söderort, vid genomförande av upphandling och avtalsförvaltning/-uppföljning. Nämndens förhållningssätt bedöms bidra till en effektivare organisation och bättre resursutnyttjande.

RSA och civil beredskap

Nämndens säkerhetsarbete utvecklas kontinuerligt i linje med stadens säkerhetsprogram och i samverkan med relevanta aktörer. Det systematiska säkerhetsarbetet stärker det förebyggande arbetet och hanteringsförmågan av extraordinära händelser i fredstid och ytterst krig.

Risk- och sårbarhetsarbete (RSA)

Nämnden har under 2024 genomfört RSA, Risk- och sårbarhetsanalys, steg 1-4 och planerar att under år 2025 genomföra steg 5-6. Syftet med steg 5-6 är att utifrån de identifierade riskerna inom de samhällsviktiga uppdragen planera och genomföra förmågehöjande åtgärder, till exempel uppdatering av kontinuitetsplaner, utbildningar och övningar. Staden har för denna RSA-cykel inkluderat risken höjd beredskap. En risk som staden tar höjd för i och med det försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa och dess omvärld. Nämnden medverkar i stadens arbete med civil beredskap och planerar för att kunna upprätthålla de samhällsviktiga uppdragen oavsett samhällsstörning och ytterst vid en situation med höjd beredskap. Som en del i det arbetet planerar nämnden enligt stadens direktiv för god beredskap för livsmedel och vatten för boende inom äldreomsorg och förskola för upp till sju dagar.

Civil beredskap

Farsta stadsdelsnämnd deltar i stadens arbete med sektorsorganisation som för de södra stadsdelsnämnderna leds av Skärholmens stadsdelsnämnd. Stadens arbete med sektorsorganisation avspeglar den nationella strukturen.

Nämnden står inför en kommande organisationsförändring under 2025 vilket innebär att delar inom civil beredskap kommer att ses över däribland krigsorganisation/krigsledning, krisledning och trygghetspunkter så att dessa överensstämmer med den nya förvaltningsorganisationen. Nämnden planerar därefter för att stärka nämndens kris- och krigsledningsförmåga genom utbildning och övning. Utifrån budgetmålet planerar nämnden för att i samverkan med de kommunala bostadsbolagen att höja medborgarnas hemberedskap. Nämnden planerar för att under beredskapsveckan. Nämnden planerar även för att under den veckan att genomföra en informationskampanj inklusive beredskaps-quiz för att öka medborgarnas kunskap och medvetenhet inom området.

Nämnden planerar tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Hägersten-Älvsjö en aktiveringsövning av nämndens två trygghetspunkter. Syftet med övningen är att säkerställa trygghetspunkternas och krisorganisationens funktion. I samband med aktiveringsövningen kommer utvärdering att ske. Utifrån identifierade behov kommer eventuella åtgärder vidtas till exempel vidare utbildning och översyn av inköpt material. Som en del av nämndens beredskap för fredstida kriser planeras för utbildning av stadsdelsnämndens egna krisstödjare. Nämnden kommer även att under 2025 se över det systematiska brandskyddsarbetet.

Informationssäkerhet

Nämnden behöver stärka förmågan till god informationshantering som en förutsättning och ett led i kvalitets- och utvecklingsarbetet. Under 2025 är särskilt fokus på att informationssäkerhetsklassa verksamhetssystem och processer med mycket och känslig information men även att genomföra fler konsekvensbedömningar avseende dataskydd. Under året väntas NIS2-direktivet träda i kraft vilket kommer att påverka nämndens arbete med informationssäkerhet med särskilt fokus på incidenthantering, upphandling och högre ställda krav på informationssäkerhet hos leverantörerna.

En grundbult i säker informationshantering är det personliga agerandet i det dagliga arbetet. Medarbetarna i Farsta behöver veta hur de ska handskas med information på ett säkert sätt,

och följa riktlinjer som finns för informationssäkerhet. Därför ska samtliga medarbetare genomgå webb-utbildning inom dataskydd och informationssäkerhet.

Agenda 2030

Genom arbetet inom detta målområde bidrar förvaltningen till de globala målen om hållbar industri, innovationer och infrastruktur (mål 9), hållbara städer och samhällen (mål 11) samt hållbar konsumtion och produktion (mål 12), fredliga och inkluderande samhällen (mål 16).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	70 %	70 %	År
 Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	82 %	82 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Älvsjö och Skarpnäck ska fortsätta sitt arbete med övergång till driften av natur- och parkskötsel i egen regi från 2025	2025-01-01	2025-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samråd med socialnämnden pröva möjligheten att etablera ledsagning i egen regi i alla stadsdelsområden	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.5.1 Nämnden har en stark rådighet i alla verksamheter

Beskrivning

För att ha en hög rådighet och bidra till ökad resiliens bedriver nämnden i stor utsträckning kärnverksamhet i egen regi. Nämndens arbete utgår från stadens riktlinjer och tillämpar de lokala styrdokument för inköp och upphandling och riktlinjer för direktupphandling. För att öka kunskaperna ska nyckelpersoner utbildas med fokus på inköp och upphandling.

Förväntat resultat

- Ökad systemutnyttjandegrad i stadens inköpssystem Agresso
- Samtliga verksamheter har en plan för att följa upp ingångna avtal
- Ökad avtalsefterlevnad

Nämndmål: 3.5.2 Nämnden har en hög beredskap för att hantera oväntade händelser

Beskrivning

Nämndens arbete utgår från Stockholms stads säkerhetsprogram och samordnas av nämndens säkerhetssamordnare. För att säkerställa en god beredskap arbetar nämnden utifrån de prioriteringar som framkommer i risk- och sårbarhetsanalyser. Beredskapen att hantera kriser och samhällsstörningar stärks också genom systematisk planering och övning. Vidare sker samverkan med ansvariga aktörer för att säkerställa att tillräckliga beredskapslager finns på verksamheter i egen regi. Nämndens arbete med informationssäkerhet utgår från stadens

tillämpningsanvisningar för informationssäkerhet och stadens ledningssystem för informationssäkerhet.

Förväntat resultat

- Alla verksamheter har uppdaterade och aktuella kontinuitetsplaner
- Genomfört övningar i syfte att utveckla trygghetspunkterna
- Krisövningar har genomförts
- Kunskapshöjande insatser gentemot medarbetare och medborgare har genomförts
- Antalet informationsklassade system har ökat

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel medarbetare som genomfört grundläggande utbildning i dataskydd	100 %		År
Andel medarbetare som genomfört grundläggande utbildning i informationssäkerhet	100 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra kunskapshöjande insatser gentemot medarbetare och medborgare i samband med beredskapsveckan	2025-01-01	2025-12-14
Genomföra RSA steg 5 och 6 i alla nämndens samhällskritiska verksamheter	2025-01-01	2025-12-14

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att:

- Genomföra trygghetsinvesteringar under förutsättningar att medel beviljas
- Utvärdering av trygghetsvärdarnas arbete
- Genomföra en översyn av trygghetsarbetets strukturer inom ramen för samverkansöverenskommelsen
- Uppföljning och utvärdering av arbetet med platssamverkan i syfte att precisera platser och problem inför kommande års arbete
- Utveckla arbetet med att förebygga välfärdsbrott i enlighet med framtagna handlingsplan

Våldsförebyggande arbete

Genom det kunskapsbaserade bedömningsinstrumentet insatser och Risk-/Skyddsbedömningar för våldsutsatta barn (iRiSk) säkras bedömningar om fortsatt risk för våld gällande barn som upplevt eller bevittnat våld. Detta sker i samarbete med forskare från Marie Cederschiölds högskola. Nämnden ingår även tillsammans med forskare från samma högskola i ett treårigt forskningsprojekt - Ungas våld i det offentliga och våld i nära relationer vars syfte är att undersöka, utveckla och utvärdera arbetet med unga som både är våldsutsatta

och våldsutövare.

Nämnden ska ge våldsutsatta personer ett samordnat stöd och stödet ska leda till önskad och varaktig förändring. Barn till våldsutsatta ska få stöd som leder till en trygg miljö. Genom stödsatser och verksamheter underlätta nämnden för fler att lämna våldsamma och destruktiva relationer. Nämnden beviljar bistånd för lotsinsats på relationsvårdscentrum (RVC) som fungerar som ett praktiskt stöd för personer utsatta för våld i nära relation. Satsningen finansieras via sociala investeringsmedel och pågår till och med 2025.

Genom det nya programmet *Bryt upp- sammanhållet stöd till våldsutsatta* får våldsutsatta ett sammanhållet stöd av bland annat skyddat boende, förskola och skola, psykiatri, beroendevård och sjukvård för att lämna våldsamma och destruktiva relationer. Nämnden ska under 2025 arbeta med att kartlägga och implementera programmet. Genom RVC sydost kommer barnpassning att erbjudas.

Medarbetare inom funktionsnedsättning utbildas inom Viktig Intressant Person (VIP). Syftet med VIP är att främja förutsättningarna för god hälsa och jämlika relationer där målsättningen är att minska utsatthet för våld genom stärkt självkänsla.

Social prevention

Fler föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd genom föräldraskapsprogram. Nämnden ska utbilda fler gruppleddare och arbeta med att sprida information om föräldraskapsstöd så att fler föräldrar kan erbjudas stöd under barnets uppväxt. Stadsdelsnämnderna ska undersöka möjligheten att i samverkan med andra nämnder, skola och föreningsliv vidareutveckla föräldraskapsstödsprogrammen. Information om programmen ska bland annat tillhandahållas via förskolan. Exempel på program är *Föräldraskap i Sverige*, för nyanlända och *På rätt väg*, vid oro för att barn ska hamna i kriminalitet. Socialtjänstens öppenvård för barn och unga arbetar med föräldraskapsstöd i olika former. Under 2025 kommer möjligheterna att utveckla stödet ytterligare utredas både för grupp och individ samt digital och fysisk form.

Genom sociala insatsgrupper förebygger nämnden kriminalitet genom att identifiera och stödja personer i riskzon för kriminalitet samt verka för att fler barn, unga och vuxna lämnar kriminalitet. Nämnden samarbetar med kriminalvården och polis i arbetet med förstärkt samverkan gällande dödligt skjutvapenvåld (Trefas). Arbetet med samlokalisering av socialsekreterare hos polis fortsätter utvecklas. Personer som vill lämna en kriminell livsstil får kontakt och stöd i intensifierad samverkan med polis och kriminalvård. Socialstyrelsens kunskapsstöd om insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott riktat mot barn 6-17 år används. Socialtjänstens insatser till barn och unga ges i första hand i frivillig form och nämnden ska utveckla det förebyggande arbetet inom socialtjänsten och förbättra möjligheten till tidiga och frivilliga insatser. Stöd till anhöriga till personer med kriminell livsstil som drabbats av skjutningar och dödligt våld är en del i arbetet.

Nämnden ska ha ett långsiktigt preventivt arbete i enlighet med stadens nya ANDTS-program (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel). Arbetet ska syfta till att minska tillgången till, efterfrågan av samt att reducera skador av ANDTS. För att nå målet behövs både förebyggande och riktat arbete för de som behöver stöd. Nämndens lägesbild visar att behov av att fokusera på utmaningar kopplat till missbruksproblematik i offentliga miljöer. Särskilt

viktigt i det förebyggande arbetet är en nära samverkan mellan nämnden och olika aktörer, bland annat utbildningsnämnden. Genom en nära samverkan med skolorna så skickas kunskapsbaserad information och handfasta tips till vårdnadshavare. Förvaltningsledningen ska fortsatt vara styrgrupp för prevention i syfte att behålla fokus på frågan i hela organisationen.

Situationell prevention

Nämnden fortsätter att utveckla arbetet med trygghetsinventeringar för att trygga de platser som framkommit i dialog med Farstaborna som otrygga. Minst två trygghetsinventeringar kommer att genomföras under året.

I samband med denna verksamhetsplan söker nämnden trygghetsinvesteringsmedel för främjande av bättre sikt genom att anlägga gräsmatta (alternativt lägre buskar) i lekparken Klyftan i Farsta samt längs med Fagersjövägen mot David Helldéns torg i Hökarängen. Nämnden ansöker också om trygghetsmedel för att förstärka belysningen vid parkleken Forsängen i Farsta Strand.

En viktig del av det lokala förebyggande arbetet är nämndens trygghetsvårdare som kompletterar fältassistenter, ordningsvakter och polis. De är stadsdelens ögon och öron på platser och tider där det finns få andra resurser. Trygghetsvårdarna knyter kontakter med boende och verksamma för att uppmärksamma otrygghetsavvikelser, felanmäler brister i stadsmiljön och länkar ihop unga i riskzon med socialtjänsten. Under 2025 kommer en utvärdering av trygghetsvårdarnas arbete att genomföras.

Lokal samverkansöverenskommelse med polisen

Inom det förebyggande arbetet är samverkan central. Stadsdelsnämnderna utgör grundstommen i den lokala samverkan. Övergripande finns den lokala samverkansöverenskommelsen mellan Farsta stadsdelsnämnd, utbildningsnämnden, trafiknämnden och Farsta lokalpolisområde (SÖK). Den lokala lägesbilden och tillhörande orsaksanalyser ligger till grund för utvalda åtgärder revideras i samband med verksamhetsplanen. (Se bilaga 7)

På en mer operativ nivå organiseras samverkan inom ramen för Farsta Trygghetsforum som äger rum en gång i månaden. I detta forum träffas flera aktörer från kommunen, näringslivet samt civilsamhället. Forumets syfte är att löpande analysera aktuella avvikelser, uppdatera lägesbild och fokusera resurser för att mer effektivt kunna genomföra åtgärder. Under 2025 kommer en översyn att genomföras för att skapa en tydligare struktur för arbetet inom SÖK samt för att tydliggöra informations- och beslutsflödet från trygghetsforum/SSPF/Lokala Brå/platssamverkan via beredningsgrupp till styrgrupp.

Platssamverkan i Farsta stadsdelsområde

Inom Farsta stadsdelsområde sker platssamverkan med fokus på två platser. Den ena platsen är Hökarängen, där en omfattande upprustning av David Helldéns torg pågår. Under 2025 fortgår arbetet med genomförandet av etapp två för platssamverkan vilket innefattar att tillgängliggöra och trygghetssäkra Hökarängsplan och Sirapsvägen som är kopplade till David Helldéns torg.

Den andra platsen är Farsta strand. Under 2024 genomfördes fyra så kallade trygghetsträffar i syfte att bygga kollektiv förmåga och bidra till en starkare gemenskap mellan boende samt större tillit till kommun och blåljusmyndigheter. Detta arbete fortgår under 2025 med ytterligare ett antal trygghetsträffar. Under 2025 kommer arbetet med platssamverkan att följas upp och utvärderas i syfte att precisera platser och problem än tydligare inför kommande års arbete.

Välskött, tillgänglig och trygg utemiljö

Nämndens renhållning och skötsel av park- och naturområden syftar till att skapa en välskött, tillgänglig och trygg utemiljö för Farstaborna. Förvaltningen har fått i uppdrag av stadsdelsnämnden att ta över drift och underhåll av park- och naturmark i egen regi från 1 oktober 2026. Under 2025 kommer förberedelsearbetet inför övertagandet av egen regi att intensifieras genom rekrytering av en enhetschef, leta lämpliga lokaler, upphandling av maskiner och utrustning samt samordning med övriga stadsdelsnämnder som också planerar för en övergång till egen regi.

Välfärdsbrott

Nämnden ska fortsätta utveckla sitt arbete med att förebygga och motverka felaktiga utbetalningar kopplat till välfärdsbrottslighet. Det är viktigt för att säkerställa att nämndens resurser utnyttjas på ett effektivt sätt och att de insatser och tjänster som invånarna erbjuds är av god kvalitet. Det är också viktigt för trygghet och för att upprätthålla tillit och förtroende till välfärdssamhället.

Under 2025 ska nämnden fortsätta utveckla arbetet i enlighet med den lokala handlingsplan som beslutades i samband med verksamhetsplan 2024 och den ökade fokuset på välfärdsbrottslighet i stadens budget. Den resurs som under 2024 har arbetat med att samordna arbetet med att motverka välfärdsbrottslighet kommer att få ett utökat uppdrag under 2025. Vilket innebär att uppdraget utökas till 40 procent av en heltidstjänst jämfört med 20 procent år 2024.

Nämnden ska fortsätta ingå i arbetsgruppen med inriktning på HVB-hem och andra placeringsformer för barn och ungdomar som en del av stadens kraftsamling mot välfärdsbrott. Arbetsgruppen kommer i början av 2025 omorganiseras till ett stående nätverk som är öppet för samtliga stadsdelar. Syftet med arbetsgruppen är att ta fram och utveckla stadsövergripande rutinerna och arbetssätt om hur stadsdelsnämnderna på ett praktiskt sätt kan granska, kontrollera och följa upp leverantörer.

Nämnden ska under 2025 även påbörja ett arbete tillsammans med socialnämnden och andra intresserade stadsdelsnämnder om hur detta arbete kan anpassas till och implementeras inom andra verksamhetsområden inom socialtjänsten.

Nämnden ska fortsätta att fokusera på utbildningar, informationstillfällen och kunskapshöjande insatser för att öka medvetenhet om välfärdsbrottslighet bland medarbetare och chefer och för att ta reda på vilka behov anställda har. Det är särskilt viktigt med hänsyn till den nya chefsstrukturen och förändrade roller för chefer på stadsdelen.

Nämnden ska fortsätta att utveckla samarbetsytan om arbetet mot välfärdsbrottsligheter som en resurs för anställda att ta del av information, vägledning och stödmaterial. Samtliga

nyanställda ska också få information om välfärdsbrottslighet och samarbetsytan under utbildningen för nyanställda på stadsdelen.

Nämnden ska fortsätta se över vilka befintliga rutiner, arbetssätt och kanaler finns inom förvaltningen när det gäller såväl dokumentation och informationsdelning mellan verksamheterna. Resursen för samordning kring att motverka välfärdsbrottslighet kommer att utveckla sin samverkan med samordnaren för inköp och upphandling

Agenda 2030

Genom arbetet under detta mål bidrar förvaltningen till de globala målen om minskad ojämlikhet (mål 10) samt fredliga och inkluderande samhällen (mål 16).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	79 %	79 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År

Nämndmål: 3.6.1 Farstas invånare lever i relationer fria från våld

Beskrivning

Nämnden ska fortsätta arbeta enligt Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld oberoende relationer 2021-2025 för att stödja våldsutsatta vuxna och barn samt att få fler våldsutövare att ta emot insatser. Det ska vara enkelt för våldsutsatta att söka stöd och skydd vilket ska ske skyndsamt och genom ett sammanhållet stöd genom intern och extern samverkan. Nämnden ska även arbeta med att öka andel våldsutövare som tar emot insatser för att förändra sitt beteende. Kompetens hos medarbetare ska stärkas. Nämndens arbete med att uppmärksamma prostitution, människohandel för sexuella tjänster samt sexuellt våld inom ekonomiskt bistånd fortsätter utvecklas. Social oro och omsorgsbrist behöver uppmärksammas och barn ska få rätt stöd på förskolan. Ökad samverkan och fördjupat kunskapsutbyte ska säkra stöd till barn som upplever våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld. Kontakt med socialtjänsten ska ske vid minsta misstanke och anmälningar om oro ska göras av alla inom förskolan.

Förväntat resultat

- Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som tar emot insatser ökar
- Andelen våldsutsatta fullföljer insatsen ökar
- Metodstödet iRisk används i högre grad i barnutredningar där barn utsatts för våld i nära relation

- Samtliga medarbetare och vårdnadshavare i förskolan är informerade om rutiner och tillvägagångssätt vid upprättande av en orosanmälan

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Andel våldsutsatta där målet med insats från RVC uppnåtts	71 %		År
Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med RVC.	5		Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Implementera programmet Bryt upp - sammanhållet stöd för våldsutsatta	2025-01-01	2025-12-31
Spridning av goda exempel i arbetet med programmet mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel	2025-01-01	2025-12-31
Utvärdera trygghetsvårdarnas arbete	2025-01-01	2025-12-31

Nämndmål: 3.6.2 Farstas invånare är trygga i stadsdelsområdet

Beskrivning

Nämndens trygghetsarbete genomförs med ett långsiktigt perspektiv och utgår ifrån trygghetsprogrammet, den lokala samverkansöverenskommelsen med lokalpolisområdet (SÖK) samt strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet. Fokus ligger på de områden och platser som är i störst behov av insatser. Arbetet innefattar såväl tidiga förebyggande sociala insatser som situationella åtgärder i stadsmiljön. Utöver det pågår även insatser för att öka tilliten och förtroendet till stadens verksamheter samt medborgare sinsemellan.

Nämndens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete med Trefas bidrar till en ökad trygghet i stadsdelsområdet. Nämndens arbete med att motverka välfärdsbrott utgår från stadens säkerhetsprogram samt nämndens lokala handlingsplan. Arbetet mot välfärdsbrott samordnas av en förvaltningsgemensam resurs.

Förväntat resultat

- Andelen Farstabor som tycker att Farsta stadsdelsområde är tryggt att bo i ökar
- Andelen Farstabor som är nöjda med skötseln och städningen av park och grönområden ökar
- Antalet föräldrar som deltar i nämndens föräldraskapsstödsprogram ökar
- En gemensam struktur/arbetsätt/rutin för att följa upp avtal avseende placeringar av barn- och unga inom socialtjänsten är implementerad

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
Preventionsindex	73		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra en enkätundersökning för att få reda på vilken typ av stöd kring att motverka välfärdsbrott som verksamheterna har behov av	2025-01-01	2025-12-14
Genomförs en översyn av samverkan inom SÖK i syfte att skapa en tydligare struktur för arbetet samt för att tydliggöra informations- och beslutsflödet från trygghetsforum/SSPF/Lokala Brå/platssamverkan via beredningsgrupp till styrgrupp.	2025-01-01	2025-12-31
Implementera den framtagna checklisten för HVB-hem utanför ramavtal i fler verksamheter	2025-01-01	2025-12-14
Informera alla chefer om nämndens arbete kring välfärdsbrott samt de regelverk som finns	2025-01-01	2025-12-14
Lokal samordning mot rekrytering till kriminalitet (LOSAM)	2025-01-01	2025-12-31
Utifrån socialnämndens riktlinjer göra en genomlysning av nämndens arbete kring personlig assistans kopplat till välfärdsbrott	2025-01-01	2025-12-14

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Under 2025 prioriterar nämnden särskilt att

- Implementering av stadens nya program för mänskliga rättigheter
- Fortsätta utveckla medborgardialoger med fokus på såväl brukardialoger som större medborgardialoger med fokus på bland annat trygghet, hållbarhet och ungdomars engagemang
- Utveckla arbetet med medborgarbudget till att omfatta fler verksamheter
- Certifiera/diplomera fler enheter inom Hbtqi
- Implementera barnrättsanalyser och genomför analyser av andra MR-aspekter i beslut som fattas av nämnden

Arbete för ökad tillit och mänskliga rättigheter

Nämnden kommer under 2025 påbörja arbetet med att implementera stadens nya program för mänskliga rättigheter (MR-programmet) och tillhörande handlingsplaner, där handlingsplanen för rasism kommer först. Behovet av utbildning och kunskapshöjande insatser bland medarbetare lyfts fram som centrala. Under året kommer en kunskapshöjande insats riktas till förvaltningens chefer.

Flera av nämndens verksamheter är HBTQI-certifierade/diplomerade och under året kommer ytterligare en handfull verksamheter att genomgå utbildning. Förvaltningen bedömer dock att det finns ett behov av att inventera behovet av kunskapsnivåer och behov av utbildning kopplat till de andra områden som tas upp i MR-programmet. Det är också viktigt att koppla insatserna så att de blir verksamhetsnära och relevanta för alla medarbetare i nämndens verksamheter. Parallellt med detta ska dock alla chefer erbjudas kompetenspåfyllning kopplat till stadens MR-program.

Under 2024 har nämnden tagit fram ett metodstöd för att kunna göra analyser av olika MR-perspektiv i de tjänsteutlåtanden som beslutas av nämnd. Under 2025 ska metodstöden implementeras och omfatta alla tjänsteutlåtanden förutom formaliaärenden.

HBTQI-personers rättigheter

Under år 2025 kommer samtliga medarbetare inom äldreomsorgens verksamheter få kunskapshöjande insatser inom normmedvetet förhållningssätt med särskilt fokus på HBTQI bland äldre.

Barnombud och barns rättigheter

För att leva upp till barnkonventionen ska en prövning av barnets bästa, en barnkonsekvensanalys, göras inför varje åtgärd som berör barn, direkt eller indirekt. Arbetet med implementeringsplaner, stödmaterial och arbetet med barnrättsperspektiv både förvaltningsövergripande och lokalt fortsätter.

Förskolans utbildning ska vila på barnkonventionens grund. Barn har rätt att uttrycka sina åsikter med hänsyn till ålder och mognad och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. Vid förändringsarbete och utveckling ska barnkonsekvensanalyser genomföras. Barnen ska på ett naturligt sätt vara delaktiga och ha inflytande över sin utveckling och lärande. Samtliga förskolenheter har Barnombud för att bevaka, stärka och uppmärksamma barnens rättigheter i enlighet med Barnkonventionen. Förskolornas barnombud arbetar särskilt med barns välbefinnande, hälsofrämjande arbete och förebyggande av ohälsa. Nätverk för barnombud finns även inom avdelningen för individ- och familjeomsorg. Även fritiden har lokala barnombud under 2025.

Nämnden ska samverka i Barn i behov av särskilt stöd (BUS) med regionen och utbildningsnämnden för att alla barn och unga ska ha möjlighet att utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar.

Nämnden har sökt budgetjusteringar för uppstarten av ett ungdomsråd. Målet är att öka ungdomarnas inflytande och delaktighet inom nämndens verksamhetsområden. Former och förutsättningar för detta ska klargöras under året.

Nationella minoriteter

Förskolan arbetar med nationella minoriteter och flerspråkighet på olika sätt för att främja arbetet i alla barngrupper. Som stöd i arbetet har förskolan tillgång till appen Pollyglutt där en mängd böcker finns översatta på många språk, däribland samtliga minoritetsspråk.

Förskolans arbetslag har tillgång till språkväskor för finska. En inventering av behov och önskan om förskola på finska görs årligen samt vid inskrivning av nya barn i barn- och elevregistret.

Utveckla ömsesidiga broar mellan romer och socialtjänsten är ett projekt som genomförs tillsammans med socialförvaltningen, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck med hjälp av sociala investeringsmedel fram till år 2026. Projektet ska leda till att fler individer och familjer från den romska gruppen tar del av välfärdssystemets tjänster. Romer som är i kontakt med socialtjänsten motiveras till att ta emot insatser, få samhällsinformation, stärka delaktighet på arbetsmarknaden och öka andel besök på öppna förskolan så att fler romska barn på sikt skrivs in i förskoleverksamhet.

Arbetet för att stärka nationella minoriteter genom praktisk handling fortsätter. Bland annat

genom den öppna seniorverksamhetens aktiviteter på finska. Även samarbetet med

Jämställdhet

Inom äldreomsorgen finns ett personcentrerat arbetssätt som utgår från den enskilda individens behov, förutsättningar, förmågor och önskemål. Äldreomsorgens verksamheter arbetar för att identifiera eventuella skillnader i bemötande och omsorgen av den enskilde. Vid aktiviteter och evenemang är det viktigt att de äldre görs delaktiga och hörsammas för att utbudet ska möta efterfrågan. Arbetet med olika typer av boendedialog fortsätter att utvecklas under året.

Inom äldreomsorgen är majoriteten kvinnor. Detta medför att majoritetsprinciper inte alltid är tillämpliga då män som grupp riskerar att inte hörsammas.

Fördjupat värdegrundsarbete inom äldreomsorgen

Äldreomsorgens verksamheter ska under året fördjupa värdegrundsarbetet med fokus på normmedvetet förhållningssätt och mänskliga rättigheter inom vård och omsorg. Syftet är att skapa en medvetenhet om bemötande, förutfattade meningar och förhållningssätt. Som stöd i arbetet kommer Normspelet (Kunskapscentrum för jämlik vård) och Värdegrundsspelet (Äldreförvaltningen) att användas vid exempelvis arbetsplatsträffar. Kompetenshöjande insatser inom MR-området kommer att genomföras för medarbetare under året. stadsdelsförvaltningarna inom region östra söderort och stadsdelsområdets bibliotek fortsätter.

Medborgardialoger och medborgarbudget

Satsningen på medborgarbudget i förskolan fortsätter under 2025 och kommer att ha fokus på trygghet.

Under 2025 påbörjas bygget av Hästhagsparken i Farsta. Nämnden har sökt budgetjusteringar och förutsatt att ansökta medel erhålls, planerar nämnden att låta barn och ungdomar bidra och vara medskapare av parken. En medborgardialog kommer även genomföras i samband med upprustningen av lekplatsen Persbergsbacken i Larsboda.

I arbetet med att minska psykisk ohälsa hos HBTQI+ ungdomar 11-18 år arbetar nämnden med Spectra HBTQI-häng. Nämndens fältassistenter fortsätter utveckla verksamheten och kommer ha medborgardialog om medborgarbudget för planering av årets aktiviteter ska utföras.

Medborgarbudget ska genomföras inom den öppna seniorverksamheten. Besökarna inom den öppna seniorverksamheten ska få vara med och besluta vilka aktiviteter som ska genomföras och hur pengarna ska användas

Medborgarkontor

Arbetet med nämndens medborgarkontor där samhällsväglare finns på plats under kontorstid för drop-in, och tidsbokning ska fortsätta och anpassas efter målgruppens behov och önskemål. Medborgarkontor sprider kunskap om möjligheter att få hjälp med konsumentvägledning och erbjuder även digitalt stöd med hjälp av it-värd. Under våren kommer studie- och yrkesväglare för personer med främst kort utbildningsbakgrund finnas fortsatt tillgänglig via medborgarkontoret. Nämnden kommer under året också utreda möjligheten att utveckla medborgarkontoret och förvaltningens reception i syfte att utveckla

servicen till Farstaborna.

Inkluderingslots

Nämnden har identifierat svårigheter att nå målgruppen nyanlända föräldralediga trots många pågående aktiviteter i stadsdelen och gemensamma ansträngningar från BMM, BVC, Öppna förskolan och socialtjänsten (bland annat samhällsvägledare, stadsdelsmammor och föräldrårådgivare). Dessa individer missar då även möjlighet till språkträning, gemenskap, nya kontaktnät och information som finns att ta del av under tiden som föräldraledig. När föräldrar går på föräldraledighet stannar ofta övriga aktiviteter, såsom studier och arbetssökande upp. Inkluderingslotsens uppdrag är att söka upp, motivera, följa med och tillsammans med målgruppen vara med på de olika gruppaktiviteterna. Arbete sker i nära samarbete med öppna förskolan.

Åtgärden främjar både jämlikhet och motverkar diskriminering på så sätt att kvinnor får information och kunskap för att kunna navigera sig i samhället, till exempel söka jobb, navigera i samhället, ha kontakt med myndigheter, söka förskoleplats och dylikt för att kunna få en självklar plats i ett demokratiskt samhälle. Arbetet blir också en viktig del i nämndens arbete med att stärka tilliten och förtroendet för nämndens olika verksamheter och i arbetet mot desinformation. Målgruppen ska känna sig som en del av samhället i Sverige och hela insatsens olika aktiviteter syftar till integration, delaktighet, språkinläring och att brobygga genom att mötas i det svenska samhället med stöd inkluderingslotsen.

Kommunikation som ett viktigt redskap

Under året ska stadens nya kommunikationsprogram implementeras inom nämndens verksamheter. För att göra det kommer fokus lägga på att utveckla verksamheternas målgruppsarbete och stärka deras kommunikationsförmåga i syfte att få fler farstabor att hitta till verksamheterna samt för att bygga tillit till nämnden och dess verksamheter. Ett led i detta är att utreda verktyg för att säkerställa en mer sammanhållen kommunikation. Nämnden följer också kommunstyrelsens översyn av stadens kommunikationsarbete utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Detta för att på ett bättre sätt kunna implementera det i den löpande kommunikationen med nämndens målgrupper.

Agenda 2030

De globala målen är en integrerat del i nämndens ordinarie verksamheter och det planerade arbetet redovisas under respektive verksamhetsområdesmål. Nämnden arbetar idag med samtligas av agendans mål, men kommer under året att ha särskilt fokus på mål 1, mål 10, mål 12-15 samt mål 16. Detta då nämnden under året kommer flytta fram sitt klimat- och miljöarbete jämfört med tidigare och i enlighet med stadens miljöprogram. Fortsatt har nämnden fokus på frågor om trygghet, meningsfull fritid för barn och unga vilket är nära sammankopplat med bland annat mål 1, 10 och 16. Utöver att ambitionerna i de globala målen genomsyrar alla nämndens verksamheter så finns ett särskilt fokus på Agenda 2030 kopplat till nämndens innovationsstrategi samt det arbete som under året ska genomföras inom ramen för sammanhållen stad/fokus Farsta.

I nämndens innovationsstrategi pekas fyra utmaningar ut som utgångspunkt för verksamheternas innovationsarbete. Utmaningarna är identifierade tillsammans med

verksamheterna och syftet med dem är att de ska vara vägledande i arbetet med innovation. Det betyder bland annat att medarbetare ska uppmuntras att själva komma med idéer och behov som kan svara mot att lösa dessa utmaningar eller utforska identifierade behov de ser kopplat till de olika utmaningarna. Utmaningarna är i strategin tydligt kopplade till Agendans mål och målet med innovationsarbete är att utveckla nämndens arbete för att på så sätt också hitta nya vägar för att nå målen i Agenda 2030.

Inom ramen för nämndens uppdrag att jobba med en sammanhållen stad/lokal områdesanalys kommer också agendans målsättningar att finnas närvarande. Under året kommer fokus ligga på samverkan såväl internt inom organisationen som med stadens facknämnder och bolag, samt med civilsamhället och näringslivet. En sammanhållen stad handlar om att gemensamt identifiera lokala utmaningar och styra resurser där de gör störst nytta. Genom socialt värdeskapande analyser får vi förutsättningar att sätta ljuset på frågor som god och rättvis hälsa (mål 3), minskad ojämlikhet (mål 10), ingen fattigdom (mål 1), rätten till likvärdig utbildning (mål 4) men också delaktighet och trygghet (mål 16). Ytterst handlar det om att skapa en hållbar stad (mål 11). I arbetet med sammanhållen stad kommer nämnden också att synliggöra kopplingen till målen i Agenda 2030.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2025	Periodicitet
 Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor	39 %	39 %	År

Nämndmål: 3.7.1 Nämndens verksamheter är jämställda och inkluderande

Beskrivning

Nämnden målgrupper ska involveras i utvecklingen och medborgarbudget ska användas som en metod för att skapa delaktighet inflytande bland Farstaborna. Brukar- och medborgardialoger med involvering av målgrupperna är viktiga i kvalitetsarbetet och utvecklingen av verksamheterna. Nämndens arbete utgår från stadens nya program för mänskliga rättigheter samt tillhörande handlingsplaner. Arbetssättet ska genomsyras hela verksamheten vilket förutsätter att medarbetarna har tillräcklig kunskap i de aktuella frågorna. Barnkonsekvensanalyser ska göras i alla beslut som påverkar barnen i Farsta, därtill ska även en analys kopplat till hur andra mänskliga rättigheter tillgodoses genomföras i alla tjänsteutlåtanden, med undantag för formaliaärenden, som går till nämnden.

Förväntat resultat

- Andelen arbetslag som genomgått utbildning för flerspråkighet har ökat
- Medborgardialog har genomförts i alla avdelningars verksamheter
- Andel förskolor som har bidragit till att främja kunskapen om de nationella minoriteterna har ökat.
- Samtliga chefer har erbjudits möjlighet till utbildning i mänskliga rättigheter
- Analyser av besluts påverkan på MR-frågor har genomförts i alla tjut (med undantag för rena formaliaärenden)
- Andel med förtroende för stadsdelsförvaltningen i det område där man bor har ökat

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Implementera stadens nya kommunikationsprogram och rutiner för en mer sammanhållen kommunikation	2025-01-01	2025-12-14
Inventera medarbetarnas behov av kunskapshöjande insatser inom området mänskliga rättigheter	2025-01-01	2025-12-14
Kunskapshöjande insats inom mänskliga rättigheter riktas till förvaltningens chefer	2025-01-01	2025-12-14
Utreda hur ett ungdomsråd kan utformas	2025-01-01	2025-12-14
Utreda möjligheten att instifta ett lokalt demokratipris i Farsta	2025-01-01	2025-12-14

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna en budget per verksamhetsområde enligt beslutat system för resursfördelning. Driftbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Det innebär att nämnden får resurser i relation till förväntat behov och inte utifrån faktiska kostnader.

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för år 2025 om 2 031,2 miljoner kronor för driftverksamhet och 18,3 miljoner kronor för investeringar. I jämförelse med tilldelad budgetram för 2024 ökar driftsbudgeten med 60,9 miljoner kronor.

I driftbudget tilldelas inga medel för att finansiera nämnd- och förvaltningsadministration. För att avsätta denna budget har ett administrativt avdrag gjorts från varje verksamhetsområdes nettobudget på liknande sätt som föregående år.

För att förebygga osäkerheter kopplade till kostnadsutveckling inom nämndens olika verksamhetsområden samt påverkan av konjunktur under året avsätts en buffert om totalt 13,5 miljoner kronor inom verksamhetsområdenas budgetramar.

Implementering av ny chefsstruktur enligt stadens nya riktlinjer prognosticeras initialt kunna ge kostnadsökningar inom berörda verksamheter. Förvaltningen följer nogsamt utvecklingen av personalkostnader under året.

Under året kommer avläsningar och slutlig justering av budget att göras för de prestationsrelaterade verksamheterna förskola och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Nedan följer förvaltningens förslag till budgetfördelning för 2025.

Driftbudget	Kostnader VP 2025	Intäkter VP 2025	Netto VP 2025	Netto VP 2024	Beräknad slutgiltig budget 2024	Prognos 2024 (oktober)
Nämnd- och förvaltningsadministration	91,3	0,0	91,3	89,4	89,4	89,4
Individ- och familjeomsorg	267,8	-35,1	232,7	225,4	228,3	248,3
varav barn o ungdom	144,0	-12,9	131,1	123,5	126,4	154,8

Driftbudget	Kostnader VP 2025	Intäkter VP 2025	Netto VP 2025	Netto VP 2024	Beräknad slutgiltig budget 2024	Prognos 2024 (oktober)
varav vuxna	46,8	-4,5	42,3	43,1	43,1	43,1
varav nyanlända	8,5	-8,5	0,0	0,0	0,0	0,0
varav socialpsykiatri	68,5	-9,2	59,3	58,8	58,8	0,0
Stadsmiljöverksamhet	36,3	-0,8	35,5	33,2	39,6	38,6
varav avskrivningar och internränta	16,3	0,0	16,3	15,6	15,6	15,6
Förskoleverksamhet	431,7	-40,8	390,9	391,9	379,4	371,6
Äldreomsorg	850,6	-132,9	717,7	699,6	703,5	701,1
Stöd och service, funktionsnedsättning	422,8	-20,1	402,7	379,2	421,0	418,5
Barn, kultur och fritid	38,0	-2,0	36,0	34,4	37,2	37,9
Arbetsmarknadsåtgärder	24,7	-7,0	17,7	17,1	17,1	16,0
Ekonomiskt bistånd	113,6	-6,2	107,4	100,1	104,4	106,8
varav handläggare	24,6	0,0	24,6	23,6	23,6	23,6
Övrig verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total drift	2276,8	-244,9	2031,9	1970,3	2019,9	2028,2
varav omslutningsförändring	183,6	-183,6				
varav budgetjustering						

Nämnd och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 91,3 miljoner kronor, vilket är en ökning med netto 1,9 miljoner kronor, jämfört med budget 2024

Ökningen omfattar främst driftskostnader såsom konsumentrådgivning, arkivarietjänster och postdistribution, hyreskostnader för förvaltningshuset och övriga lokaler, samt kostnader för Storforsplans konferenslokaler och matsal. Lönekostnaderna beräknas ligga kvar på samma nivå som 2024.

Kommunfullmäktige tilldelar ingen budget för nämnd- och förvaltningsadministration. För att avsätta denna budget har ett administrativt avdrag gjorts från varje verksamhetsområdes nettobudget.

I nämnd- och förvaltningsadministration ingår förvaltningsgemensamma kostnader. De större kostnaderna är IT-kostnader för centrala system, lokalkostnader förvaltningshus, övergripande personalomkostnader såsom friskvård, facklig tid, personalkostnader för stödfunktioner.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 232,7 miljoner kronor, vilket är en ökning med netto 7,3 miljoner kronor, jämfört med budget 2024.

En buffert om totalt 4,0 miljoner kronor avsätts för nämndens olika verksamhetsområden.

Barn och ungdom

Budgeten för barn och ungdomsinsatser, förebyggande och utredning uppgår sammanlagt till 131,1 miljoner kronor vilket är en ökning totalt med 7,6 miljoner kronor jämfört med budget 2024. Inom budgeten finansieras också nämndens egen öppenvård.

Vuxen

Budgeten för vuxeninsatser uppgår till netto 42,3 miljoner kronor, vilket är en minskning om 0,8 miljoner kronor jämfört med budget 2024. Budgeten skall finansiera kostnader för såväl institutionsplaceringar, kontaktpersoner, särskilda boende och olika öppenvårdsinsatser för vuxna med beroende.

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatri uppgår till netto 59,3 miljoner kronor, vilket är en ökning om 0,5 miljoner kronor jämfört med budget 2024. Anslaget ska finansiera individuella insatser inom området som bostad med särskild service, stödboende, familjehem och HVB samt boendestöd, rehabilitering, sysselsättning och arbetsträning.

Ersättning till utförare för insatser bostad med boendestöd ökar med cirka 5,0 procent.

Inom budgeten finansieras också nämndens egen öppna verksamhet, EMMA träfflokal.

Nyanlända

Verksamheten finansieras av intäkter som ges av flera statsbidrag, framförallt i form av generalschablon från Migrationsverket. Motsvarande kostnader finns inom ett flertal socialtjänstområden.

Stadsmiljöverksamhet

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 35,5 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2,3 miljoner kronor jämfört med budget 2024.

Av budgeten är 16,3 miljoner kronor avsatta för kapitalkostnader, 12,8 miljoner kronor avseende avskrivningar och 3,5 miljoner kronor avseende internränta.

En buffert om totalt 0,5 miljoner kronor avsätts för nämndens olika verksamhetsområden.

Budgeten ska finansiera kostnader för skötsel, underhåll och renhållning av parker, parkvägar, naturområden samt förberedelser inför hemtagning av parkskötsel i egen regi.

Förskoleverksamhet

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 390,9 miljoner kronor, vilket är en minskning med 1,0 miljoner kronor jämfört med budget 2024.

Minskningen innefattar ett lägre socioekonomiskt tilläggsbelopp om 0,5 miljoner kronor jämfört med 2024 samt en lägre barnprognos. Trots att schablonen ökar med 1,6 procent, jämfört med 4,0 procent 2024, och barnomsorgsavgifterna ökar 0,2 miljoner kronor i jämförelse med 2024 minskar budgeten på grund av nämnda justeringar.

Inom budgeten ryms också 4,1 miljoner kronor avseende öppen förskola. Inom förvaltningens organisation ligger dock öppna förskolan inom avdelningen stadsutveckling.

En buffert om totalt 4,0 miljoner kronor avsätts för nämndens olika verksamhetsområden.

Majoriteten av budgeten baseras på antalet inskrivna barn vid avläsningen som gjordes i mars 2024, då 2 363 barn var inskrivna i Farstas kommunala förskolor, varav 895 i åldern 1-3 år, 1467 i åldern 4-5 år och 1 barn i allmän förskola. Budgeten justeras vid årets slut utifrån faktiskt antal barn. Barnantalet bedöms minska under året vilket ger en minskad budgetram i samband med prestationsförändring vid årets slut.

Pengen till förskoleenheterna motsvarar 80 procent av schablonen. Förskolepengen ska täcka alla kostnader utom lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration.

Medel för barn i behov av särskilt stöd, språkstöd och stöd baserat på socioekonomiska faktorer fördelas till förskolorna av stödenheten. Medlen fördelas genom individuella bedömningar, befolkningsstatistik och antal inskrivna barn.

Budget avseende lokalhyror uppgår till 73,0 miljoner kronor vilket är 2,0 miljoner kronor högre än utfallet för 2024. Ökningen beror på indexuppräknningar. Avskrivningar och räntekostnader beräknas uppgå till 2,5 mnkr 2025. De ökade lokalkostnaderna minskar budgetmarginalerna för verksamhet.

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 717,7 miljoner kronor, vilket är en ökning med netto 18,1 mnkr, jämfört med budget 2024.

Ökningen innefattar indexuppräknningen av priser, volymökningar samt riktade satsningar inom äldreomsorgen om totalt 43,8 miljoner kronor. Ersättningen till utförare inom hemtjänsten och dagverksamhet höjs med 1,0 procent och den indexbaserade höjningen av ersättningsnivåerna till vård- och omsorgsboenden är 5,0 procent.

Då antalet äldre i åldern 80+ inte ökar lika snabbt i Farsta som i staden i stort, leder det till en minskad andel i fördelningsnyckeln för äldreomsorg. Denna minskning beräknas till 25,1 miljoner kronor. Då socioekonomiska utmaningar inom Farsta stadsdelsområde även omfattar äldre medborgare, ser nämnden inte att kostnaderna för hela gruppen äldre minskar i samma utsträckning som budgettilldelning utifrån minskad andel äldre i åldern 80+.

En buffert om totalt 4,0 miljoner kronor avsätts för nämndens olika verksamhetsområden.

Verksamhetsområdet budgeterar medel om 5,0 miljoner kronor avseende utföraren Postiljonens vård- och omsorgsboende, som efter Arbetsmiljöverkets inspektion och beslut tomställt totalt 39 lägenheter. 6 av dessa lägenheter ligger på olika våningsplan och på olika avdelningar, där vård sker idag. Om platserna hade varit belagda skulle behovet av bemanning inte öka, då avdelningarna är så små. Det medför stora intäktsbortfall som gör att boendet inte kan nå en budget i balans.

De övriga 33 lägenheterna på Postiljonen ligger i en separat del som är uppsagd, där nämnden år 2024 fick en budgetjustering för avveckling av lokaler. Nämnden avser återsöka medel för

tomgångshyrorna i samband med tertialbokslut 2 2025.

Behovet av insatser har ökat inom äldreomsorgen under 2024 och beställarenheten som bedömer, beslutar och beviljar bistånd prognosticeras ha en utmaning i att ha en budget i balans under 2025. Det även med anledning av en minskad andel i fördelningsnyckeln för äldreomsorg när i åldern 80+ inte ökar lika snabbt i Farsta som i staden i stort.

Vård- och omsorgsboendena bedöms ha goda förutsättningar för att hålla en budget i balans under 2025 då indexuppräkningsindex är god. Edö vård- och omsorgsboende föreslås bli en ny resultatenhetsenhet. Hemtjänstens förutsättningar för en budget i balans prognosticeras vara sämre för år 2025. Bedömning görs utifrån ett lågt uppräknat index om 1,0 procent samt initialt ökade kostnader i form av ytterligare en chef och kostnader för en ytterligare lokal i samband med implementeringen av stadens nya riktlinjer för gemensam chefsstruktur.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 402,7 miljoner kronor, vilket är en ökning med netto 23,5 miljoner jämfört med budget 2024.

Ökningen beror främst på ökade volymer och en generell höjning av schablonen om 1,0 procent. I budgeten ingår också en generell ökning av det fasta anslaget, höjt anslag till personlig assistans, assistansersättning, ersättning för hälsofrämjande insatser för brukarna samt höjda schabloner för hemtjänst och habiliteringspeng.

En buffert om totalt 1,0 miljoner kronor avsätts för nämndens olika verksamhetsområden.

Kommunfullmäktige har fastställt att schablon- och pengersättningen inom verksamhetsområdet räknas upp med 1,0 procent. Inom servicebostad LSS höjs schablonen med ytterligare 4,2 procent för att kompensera för hyresschablon till privata utförare. Schablonen för assistansersättning ligger kvar på samma nivå som under 2024.

Vid försäljning av platser på daglig verksamhet till andra stadsdelsförvaltningar tar förvaltningen ut en lokalschablon. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att höja lokalschablonen så att den motsvarar den lokalkompensation som verksamheter i privat regi får inom ramen för pengssystemet 2025 enligt följande:

178 kr/dag för heltid på daglig verksamhet
144 kr/dag för deltid på daglig verksamhet

Enligt stadens tillämpningsanvisningar för nämndernas internprissättning är det väsentligt att priserna så långt som möjligt beaktar alla de faktorer som är nödvändiga för att åstadkomma en konkurrens på lika villkor mellan stadens utförare och enskilt drivna verksamheter.

Nämnden tilldelas schablonersättning för sina nivåbedömda LSS-beslut i form av daglig verksamhet, boende med särskild service för vuxna samt för barn och ungdomar, korttidsvistelse och korttidstillsyn. Nämnden får dessutom ett rörligt anslag som ska täcka kostnader för personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken, och ett fast anslag för övriga insatser enligt LSS och Socialtjänstlagen. Budgeten är preliminär och bygger på antal prestationsbaserade insatser i höstmätning 2024. Justering av budget görs preliminärt efter mätning under våren 2025 och fastställs efter mätning under hösten 2025 där även beslut om

särskilda redovisningar fattas. Nya ersättningsnivåer för daglig verksamhet (LSS) kan komma att beslutas i december 2024 i särskilt ärende till kommunfullmäktige och föreslås börja gälla från och med 1 januari 2025. Slutlig budget fastställas i samband med tertialrapport 2 2025.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 36,0 miljoner kronor, vilket är en ökning med netto 1,6 miljoner kronor jämfört med budget 2024.

Inom budgeten ryms också 5,8 miljoner kronor avseende sommarkolloverksamhet. Inom förvaltningens organisation ligger dock sommarkolloverksamhet inom avdelningen förskola.

I denna budget ingår bland annat stöd till föreningar, kulturverksamhet, öppen förskola, öppna mötesplatser och Farsta Fritid.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd inklusive handläggning budgeteras med netto 107,4 miljoner kronor, vilket är en ökning med netto 7,3 miljoner kronor jämfört med budget 2024.

Nämndens anslag för ekonomiskt bistånd bygger på Swecos prognos av stadsdelens behov nästa år. Det finns en osäkerhet kring utveckling av kostnader 2025 utifrån utveckling av arbetslöshet, en ökad riksnorm om 2,6 % samt hyreskostnader. Utbetalt ekonomiskt bistånd under 2024 har i genomsnitt varit 7,0 miljoner kronor per månad. Under 2024 ligger snitt antal hushåll på 605.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet budgeteras med netto 17,7 miljoner kronor, vilket är en ökning med netto 0,6 miljoner kronor jämfört med budget 2024.

Inom budgeten finansieras bland annat insatser som offentligt skyddat arbete och feriejobb.

Investeringar

Stadsmiljöinvesteringar

Stadsdelsnämnden ska genomföra följande stadsmiljöinvesteringar 2025: Medborgardialog och upprustning av lekplatsen Persbergsbacken; upprustning av linbana och småbarnslek Odlarängen samt upprustning av lekytan vid Forsängen. Därtill avsätter nämnden extra medel för att kunna genomföra åtgärder utifrån den medborgardialog som kommer att hållas i samband med genomförandet av Hästhagsparken samt även för att kunna genomföra förborgarförslag. Upprustning av trappor och parkvägar för att förbättra framkomligheten fortsätter. Nämnden ansöker också om medel ur CM4, Stockholm vid vatten, och avsätter egna medel för hälften av finansieringen av en förnyad träöverbyggnad på gångbryggan längs Drevvikens strand och badbryggan vid Farstastrandsbadet. Se rubrik budgetjusteringar och bilaga 3 för detaljer.

Nämndens beslut om verksamhetsplan innebär inriktningsbeslut för dessa projekt, bortsett från posten Ofördelat eventuella medborgarförslag där separata inriktningsbeslut kommer att behöva tas.

I nämndens fleråriga plan för så kallade stora stadsmiljöinvesteringsprojekt som genomförs tillsammans med trafiknämnden ska den del av Hästhagens bollplan som nu är park enligt detaljplan åtgärdas. Under 2025 har nämnden medel för att genomföra projektet. Nämnden kommer att fatta beslut om genomförandet i ett särskilt ärende i februari 2025.

Projekt	Miljoner kronor
Hästhagsparken	5,6
Stockholm vid vatten (50% egenfinansiering)	0,9
Upprustning lekplatsen Persbergsbacken	2,0
Lekyta Forsängen	1,1
Hästhagsparken medborgardialog	1,0
Upprustning linbana och småbarnslek Odlarängen	1,2
Ofördelat eventuella medborgarförslag	0,5
Reinvesteringar parkvägar	1,4
Reinvesteringar trappor	1,4
Summa	15,1

Försäljningar av anläggningstillgångar

Resultatenheter

I verksamhetsplanen ska nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter.

Enligt kommunfullmäktiges regler ska resultatenheter föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, som uppkommit av eget handlande till följande år. Resultatöverföringen får uppgå till maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatfonden får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Underskott får uppkomma under år 1 och 2 men ska därefter täckas samband med det tredje årets bokslut. Om underskotten inte har kunnat täckas i samband med bokslutet år 3 ska nämnden upplösa resultatenheten. Vid upplösning uppgår det ackumulerade underskottet i nämndens samlade resultat.

Under verksamhetsåret 2024 har Farsta stadsdelsnämnd totalt tio resultatenheter; sex enheter inom förskola; tre inom äldreomsorgen och en inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning. I samband med verksamhetsberättelsen för 2024 sker det förändringar inom förvaltningens resultatenheter utifrån den nya organisationen som följer utav implementering av ny chefsstruktur.

Förskolans har under 2024 haft totalt sex resultatenheter: Förskolor Tallkrogen, Förskolor Gubbängen, Förskolor Hökarängen, Förskolor Sköndal, Förskolor Farsta Strand/Larsboda och Förskolor Farsta Fagersjö. Till 2025 bildas istället fyra nya resultatenheter: Förskolor Norra, Förskolor Östra, Förskolor Södra och Förskolor Västra.

Äldreomsorgen har under 2024 totalt tre resultatenheter: hemtjänsten Centrum, hemtjänsten Norra och Edö dagverksamhet. Till 2025 delas hemtjänsten upp i tre resultatenheter: hemtjänsten Centrum, hemtjänsten Östra och hemtjänsten Norra. Resultatenheten Edö vård- och omsorgsboende bildas. Resultatenheten Edö dagverksamhet kvarstår.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning har under 2024 en resultatenhet: Farsta strands gruppboende. Resultatenheten upplöses i samband med bokslutet och fondens underskott uppgår i resultatet för 2024.

2025 kommer förvaltningen att ha totalt nio resultatenheter, varav fem inom äldreomsorgen och fyra inom förskolan.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Budgetjusteringar

I kommunfullmäktiges budget finns inga extra resurser avsatta för nämndernas verksamheter under året. Nämnderna kan inte ansöka om budgetjusteringar för den löpande verksamheten. Budgetjusteringar kan enbart sökas för särskilda ändamål som anges i kommunfullmäktiges budget.

Drift

Nämnden ansöker om budgetjusteringar för driftåtgärder om totalt 4,4 miljoner kronor, varav:

- 1,2 miljoner kronor avseende biologisk mångfald
- 1,1 miljoner kronor avseende högtider och evenemangsdagar
- 0,3 miljoner kronor avseende höjd hyra parklekar
- 1,4 miljoner kronor för medel för lokalt arbete för demokrati och mänskliga rättigheter.
- 0,4 miljoner kronor avseende lokala åtgärdsprogram, vatten

Investering

Nämnden ansöker om budgetjusteringar för investeringsåtgärder om 14,0 miljoner kronor, varav:

- 0,5 miljoner kronor avseende klimatinvesteringar gällande solsegel i tre lekplatser
- 8,6 miljoner kronor avseende klimatinvesteringar gällande utbyte till LED-armaturer på förskolor
- 1,0 miljon kronor avseende klimatinvesteringar gällande skydd vid skyfall och värmebölja
- 1,2 miljoner kronor avseende trygghetsinvesteringar
- 0,7 miljoner kronor avseende biologisk mångfald
- 0,4 miljoner kronor avseende naturreservat gällande återställning av naturmark
- 0,9 miljoner kronor avseende Stockholm vid vattnet
- 0,7 miljoner kronor avseende trädplantering

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budget redovisas normalt endast kostnader/intäkter för nämndernas egen verksamhet. Omslutningsförändringar till följd av köp och försäljning av tjänster mellan nämnder och externa parter är därmed inte redovisade i kommunfullmäktiges budget.

Nämnden ansöker om omslutningsförändringar om totalt 183,6 miljoner kronor enligt tabell nedan.

Omslutningsförändringarökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Nämnd- och administration	0,0	0,0
Individ- och familjeomsorg	32,2	-32,2
varav barn och ungdom	11,5	-11,5
varav vuxen	3,0	-3,0
varav nyanlända	8,5	-8,5
varav socialpsykiatri	9,2	-9,2
Stadsmiljöverksamhet	0,8	-0,8
Förskoleverksamhet	10,8	-10,8
Äldreomsorg	111,8	-111,8
Funktionsnedsättning	18,0	-18,0
Kultur och fritid	2,0	-2,0
Arbetsmarknadsåtgärder	4,6	-4,6
Ekonomiskt bistånd	3,4	-3,4
Övrig verksamhet	0,0	0,0
Summa	183,6	-183,6

Medel för lokaländamål

Övriga ekonomiska redovisningar

Systematiskt kvalitetsarbete

Under året kommer stadens kvalitetsprogram fortsatt att implementeras i alla nämndens verksamheter. Enheterna jobbar lokalt med att implementera detta i sina respektive verksamheter. Förvaltningsövergripande sker några större förändringar som har bäring på kvalitetsarbetet. Det är framför allt införandet av en ny socialtjänstlag, omställning till god och nära vård samt implementering och etablering av stadens nya chefsriktlinje.

Den nya *socialtjänstlagen* innebär att nämnden ska arbeta för att bli mer lättillgänglig för invånare att söka kontakt med socialtjänsten. Detta arbete omfattas av sprida kunskap om och öka invånarens och andra verksamheters användande av digitala e-tjänster, bland annat för

orosanmälan och ansökan om ekonomiskt bistånd. Genom att vara med tillgänglig finns också utrymme för att utveckla och stärka den systematiska kvalitetsarbetet. Den nya socialtjänstlagen ger också möjlighet att utveckla arbetet med stockholmarnas fokus.

Omställningen till *god och nära vård* kommer innebära ett ökat fokus på den enskilda och därmed också en viktig omställning för att höja kvaliteten för individen.

Omställning till en *ny chefsstruktur* pågår och kommer innebära ett närmre och tydligare ledarskap för medarbetare vilket leder till ett mer kvalitetssäkrat och rättssäkert arbete för invånarna. Närheten till medarbetarna gör det lättare att kommunicera och involvera dem samt skapa delaktighet i kvalitetsprocesserna.

Utöver detta fortsätter nämnden arbetet med ständiga förbättringar, digitalisering och innovation i enlighet med stadens kvalitetsprogram, detta genom att:

- **Ständiga förbättringar**
Under året ska nämndens kvalitetsledningssystem ses över och dokumentbiblioteket uppdateras. Genom ett nytt processkartläggningsverktyg är målet att utveckla kvalitetsarbetet med fokus på ständiga förbättringar.
- **Digitalisering**
Under året ska arbetet med den digitala arbetsplatsen utvecklas, bland annat genom att erbjuda medarbetarna fler arbetsverktyg och kompetenshöjande insatser. Därutöver kommer nämnden att bedriva ett riktat arbete avseende infrastrukturen i socialtjänstens utförarverksamheter för att öka förutsättningarna att arbeta med digitalisering och välfärdsteknik. Digitalisering kommer också vara en central del i implementeringen av ny socialtjänstlag. Arbetet med digitalisering är nära sammankopplat med nämndens informationssäkerhetsarbete som sker i enlighet med stadens riktlinjer och tillämpningsanvisningar för informationssäkerhet.
- **Innovation**
Under året ska en ny omgång med innovationschecken genomföras. Utöver det ska alla chefer och andra nyckelpersoner erbjudas utbildning i design thinking med målet att öka kunskaperna och kunna använda innovationsmetodik bredare och inom fler verksamheter.

Nedan är en beskrivning hur nämnden under året kommer att arbeta med kvalitetsprogrammets förhållningssätt om *Helhetssyn* och *handlingsutrymme*.

Helhetssyn

Genom arbetet med Fokus Farsta är ambitionen att nämnden tillsammans med resten av staden, civilsamhället och näringslivet ska skapa en helhetssyn kring utvecklingen av Farsta stadsdelsnämndsområde. För att kunna kartlägga behov, göra socialt värdeskapande analyser och minska de sociala skillnaderna som finns inom stadsdelsområdet krävs en helhetssyn och förståelse för vad som ska prioriteras och hur resurserna ska användas för att skapa stort nytta för Farstaborna. I det arbetet är det också viktigt att involvera medborgarna och arbetet med medborgardialog ska utvecklas under året.

Ett exempel på helhetssyn är satsningen förskolans medverkan i iFous-programmet Hållbar förskola som gemensamt har identifierat och utvecklat framgångsrika gemensamma arbetssätt och metoder inom hållbar utveckling vilket bidragit till en helhetsyn. Ett annat exempel är hur socialtjänstens utförarenheter, som ett resultat av tidigare brukarundersökningar, har satt upp lättillgängliga brevlådor på verksamheterna för att ta emot klagomål och synpunkter från brukarna. Detta bidrar till en större helhetssyn av brukarnas upplevelser av nämndens arbete och ger underlag för vidare kvalitets- och förbättringsarbete.

Handlingsutrymme

Nämndens verksamhetsplan utgör ramen för vad som ska åstadkommas under året. Varje enhet tar fram en plan för hur enheten ska bidra till måluppfyllnaden. Enhets- och områdeschefer för dialog med sina medarbetare om hur den egna verksamhetens mål hänger ihop med övergripande mål samt ger utrymme för medarbetare att ge förslag och hitta nya lösningar på hur verksamheten ska utvecklas under året med fokus på ökad kvalitet och förbättrade resultat. Det skapar också en helhets- och samsyn kring enheternas uppdrag och mål. Genom att ge medarbetarna handlingsutrymme att ta tillvara sitt yrkeskunnande, erfarenhet och kännedom om målgrupperna säkerställer vi också utvecklingen i verksamheten.

Ett konkret exempel på handlingsutrymme är innovationschecken som genomförs för andra året. Genom checken får en handfull medarbetare möjlighet att testa eller utforska en idé eller behov som de identifierat. Syftet är att uppmuntra och ge medarbetare utrymme att våga testa.

Kvalitetsledningssystemet

Samtliga nämndens verksamheter använder stadens modul för kvalitetsledningssystemet. Ledningssystemet används för att säkra kvalitet i verksamheterna samt planera, leda och förbättra den. Hanteringen av synpunkter, klagomål och avvikelser är en viktig del i verksamheternas kvalitetsutveckling och är därför en av de centrala delarna i avdelningens systematiskt kvalitetsarbete. Under 2025 ska en större översyn av nämndens kvalitetsledningssystem påbörjas och processkartläggningar ska uppdateras i ett nytt processkartläggningsverktyg som tagits in under 2024. I samband med det ska nämnden också se över sitt dokumentbibliotek för att säkerställa att dokumenten som finns där är uppdaterade och relevanta. För de verksamheter som inte använder dokumentbiblioteket ska arbetssättet etableras och förankras.

Synpunkter, klagomål och avvikelser följs löpande upp inom verksamheterna. Under året ska möjligheten att även få in avdelningen för stadsutveckling i att rapportera sina synpunkter och klagomål i ILS-webb för att få en samlad bild för alla nämndens verksamheter. Under 2024 har en ny rutin för hantering av synpunkter och klagomål samt lex Sarah beslutats av nämnden och under 2025 kommer den att implementeras fullt ut. Målet är att på ett tydligare sätt se kopplingen mellan inkomna synpunkter och avvikelser och hur det fångas upp i verksamhetsplaneringen framåt, det vill säga att stärka resultatanalysen.

Övrigt

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Karlsson, Tillförordnad stadsdelsdirektör	2024-12-09